

Przebiegu biegu „O Memoriał Jasia Konderli” narciarze wraz ze swymi dziećmi udział w kuligu.
Fot. ROMAN BASELIDES

IGI, ZABAWA, WSPOMNIENIA...

mięci Jasia Konderli

ZYCA (man) – O Memoriał Janderli – tak nazwano zawody rskie, które odbyły się w piątek nie przyległym do kompleksu PSP im. Stanisława Hadyny w wicy uczciła w ten sposób swejaciela, który swoje życie poświęcającym do niej nar-biegaczom.

południu na trasie biegu ścigali zniowie podbeskidzkich szkół wowych, wieczorem przy blachodni na tym samym dystanwalizowali ze sobą dorośli. Na stanęli przyjaciele, wychowan- i byli rywale Jasia Konderli.

eks sześćdziesiątce

ERZÓW (wak) – Samorząd haowski sfinansuje kolejny rok lności Akademii III Wieku. Pro- ona zajęcia dla ludzi mających sobą okres pracy zawodowej, a acych pozostać aktywnymi. Od roku Akademię ukończyło ok. ób, w czerwcu zaś zaliczy ją ko-sześćdziesiątka. W maju nabór lejny cykl wykładów, w październ- zaś początek zajęć. Na jeden se- UM przeznaczył 100 tys. koron, acz-emeryt płaci 350 koron.

ogoda

REK – Pochmurno z przelotny- padami śniegu. Temperatura w od -4 do 0 st., nocą od -8 do -12 Wiatr płd.-zach. 2-6 m na sek. **JA** – Zachmurzenie zmienne z otnymi opadami śniegu. Rano we lokalne mgły i zamglenia. eratura w dzień 0-4 st., nocą od -11 st. C.

WOJEWÓDZKIE GRANTY DLA MNIEJSZOŚCI

Nowe reguły

OSTRAWA (mro) – Decyzją samorządu wojewódzkiego zostały zmienione reguły przyznawania grantów mniejszościom narodowym w województwie morawsko-śląskim.

Członkowie Komisji ds. Mniejszości Narodowych w ub. wtorek zostali poinformowani, że pierwotna propozycja przyznawania grantów do 10 tys. koron minimalnie i 100 tys. koron maksymalnie została zmodyfikowana. Pulę 700 tys. koron przeznaczoną na granty podzieli się na minimalne kwoty po 50 tys. koron oraz bez ograniczenia górnego limitu.

– W danej sytuacji Komisja będzie mogła wesprzeć maksymalnie 14

projektów – powiedział nam wiceprzewodniczący Komisji, **Władysław Niedoba**.

Dodał, że ostateczny termin składania wniosków o granty uplynie z dniem 11 marca. W tym terminie urzędnicy urzędu wojewódzkiego dokonają oceny złożonych projektów pod względem formalnym, a następnie skierują je do Komisji. Ostateczna decyzja tego gremium w sprawie przyznania grantów zapadnie 22 marca.

STUDENCKA GIEŁDA PRACY

»Symbioza 2005«

OSTRAWA (wak) – W dniach 8 i 9 marca na terenie Wyższej Szkoły Górniczej-Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie Porubie odbędzie się giełda pracy „Symbioza 2005”. Dotychczas udział w tej corocznej imprezie zeżłosi-

ło ponad 40 firm – zarówno o zasięgu krajowym, jak i ponadnarodowym, z całej republiki. W pierwszym dniu spotkają się przedstawiciele poszczególnych firm i uczelni, w drugim – przedstawiciele firm ze studiującą młodzieżą oraz absolwentami wyższych uczelni.

Targi cieszą się z roku na rok większym powodzeniem. W ub. roku wzięło w nich udział ponad trzy tysiące studiującej młodzieży. Jak wynika z dotychczasowych doświadczeń, przedstawiciele obecnych na giełdzie firm coraz mniejszą uwagę zwracają na wyuczone specjalności i zawody. Coraz częściej o zdobyciu stażu lub dobrze płatnej pracy decyduje zaangażowanie kandydata oraz jego samodzielność. Podstawowym warunkiem wszelkich rozmów jest dobra czy nawet bardzo dobra znajomość języka angielskiego lub niemieckiego. Są to języki wykorzystywane zarówno w samych firmach, jak i w kontaktach handlowych. **Ciąg dalszy na str. 2**

Głuszcac na tarczy

ŁOMNA DOLNA (man) – Puszcza Miąsac, która pod koniec maja znów zostanie udostępniona turystom, ma już swój znak. Na jej tarczy widnieje głuszcac. W grę wchodzili również puszczyk uralski i rys, w końcu władze wsi zdecydowały się jednak na głuszcac, który do puszczy ma powrócić.

– W 1908 roku arcyksiążę habsburski Markiz Giro zbudował na terenie puszczy leśniczówkę, z której wyruszał na polowania. W ciągu sześciu lat upolował tu 36 głuszców – cytuje kronikę wojt **Renata Pavlinowa**. Związane z otwarciem puszczy

prace posuwają się naprzód w szybkim tempie. Kiedy tylko zejda śniegi, w „Miąsacu” umieszczone zostaną tablice orientacyjne, kosze na śmiecie, stoły i ławeczki. Na początku prowadzącej przez puszcze ścieżki edukacyjnej (wytyczona została już w ubiegłym roku) ustawione zostaną stojaki na rowery, obok drogi skracającej w kierunku ośrodka wczasowego „Polana” powstanie parking.

– Jesteśmy na etapie poszukiwania przewodnika, który dopilnuje turystów, by nie zbaczali ze ścieżek.

Ciąg dalszy na str. 2

Kłopoty EBLUL

BARCELONA (ts) – W sobotę 26 lutego br. odbyło się w Barcelonie spotkanie przedstawicieli narodowych organizacji na rzecz wspierania i promocji europejskich języków mniejszościowych (EBLUL). Z 18 organizacji (14 z „dawnych” krajów Unii Europejskiej i 4 „nowych” – Polski, RC, Słowacji i Węgier) obecnych było 17. Usprawiedliwił się tylko delegat Luksemburga. Czeską organizację reprezentował Tadeusz Siwek.

Głównym punktem programu były wybory nowych władz, dlatego też zebranie otwierał jeszcze dotychczasowy prezydent Bojan Brezigar (Słoweniec z Włoch), który funkcję tę piastował przez 7 lat. Druga część

zebrania – już po wyborach – prowadziła mieszkanka Irlandii Neasa Ni Chinneide, która została wybrana na jego miejsce.

Prezentacje organizacji narodowych zostały w programie zebrania poważnie zredukowane, ponieważ obrady zdominowała sprawa nieregulowanych zobowiązań EBLUL w wysokości 400 tys., która jest największym problemem, przed którym stoją nowe władze. Tak dużego zadłużenia EBLUL nie jest w stanie spłacić, pomimo że budżet tej organizacji na rok 2005 ma zagwarantowaną kwotę 900 tys. Kwota ta jest bowiem wiązana na konkretne projekty i nie można jej użyć do spłaty długu.

ŚNIEGU W BESKIDACH CORAZ WIĘCEJ

Drogi są przejezdne

REGION (kor) – Sypiący od soboty prawie bez przerwy śnieg z radością przywitani narciarze i dzieci. Mniej już kierowcy, którym zima przysparza wielu kłopotów. Niemniej na całym Podbeskidiu – jak zapewnili nas drogowcy z frydecko-misteckiej filii Wojewódzkiego Zarządu Dróg w Ostrawie – drogi są przez cały czas przejezdne.

Kierownik działu ruchu filii, **Zdeněk Fieger**, powiedział nam, że we wszystkich 18 podlegających ośrodkowi okręgach plugi od soboty jeżdżą praktycznie na okrągło. Drogowcy korzystają nie tylko z własnego

sprzętu, ale wspomagają ich także inne firmy i osoby prywatne, z którymi Zarząd Dróg podpisał wcześniej umowy. – *Sytuację nieco utrudnia mróz* – stwierdził Z. Fieger.

– *Kiedy bowiem temperatura spada poniżej zera, na drogach utrzymywanych chemicznie pojawia się błoto pośniegowe. Tam, gdzie stosuje się żwir, natopkać można warstwę zajeżdżonego śniegu. Kierowcy muszą zatem bardziej uważać. Pomimo to jednak od soboty obyło się na drogach całego Podbeskidzia bez poważniejszych wypadków.*

Ciąg dalszy na str. 3

TRUDNY OKRES DLA LEŚNYCH ZWIERZĄT

REGION (wak) – Zima to trudny okres dla leśnych zwierząt, których, wbrew pozorom jest w lasach województwa morawsko-śląskiego całkiem sporo. Na zalesionych terenach żyją sarny, daniela, dziki oraz jelenie, lisy, zające, kuropatwy, bażanty i jenoty.

Co drugi dzień dokarmia „swoje” zwierzęta **Karol Kotula** z Nadleśnictwa Szonów. Jelenie i sarny, które żyją tutaj na ok. pięciu hektarach, otrzymują kasztany, żołądźcie, jabłka, siano, marchew oraz burak cukrowy. Czasem wśród karmy znajdują się również banany. Ale to tylko wtedy, kiedy opiekun ma do nich dostęp.

Ponad cztery godziny objeżdża na nartach swój teren (1200 ha) **František Brudny**. Dokarmia m.in. jelenie.

Zimą o zwierzęta leśne dbają także koła łowieckie zaopatrując paśniki w siano, lizaki z solą i czerstwe pieczywo pozyskiwane z piekarni i w żołądźcie, które jesienią zbiera dla nich młodzież z niemalże wszystkich szkół na Podbeskidiu, a nawet przedszkolacy.

Czas na dokarmianie

Zdaniem leśników, dokarmianie zwierząt zimą, to jedyny sposób, by obniżyć szkody na drzewach i porostach leśnych. Jest to konieczne, odkąd żerowiska pokryje półmetrowa warstwa śniegu.

Nie zanotowano wprawdzie na razie plagi przypadków śmierci głodowej zwierzęcy, ale to jeszcze nie koniec zimy. Myśliwi liczą się jednak

z tym, że parę sztuk, jak zresztą co roku, nie wytrzyma. Twierdzą też, że sucha pokrywa śniegu nie przeszkadza zwierzęcy. Gorzej, gdy w dzień nadejdzie odwilż, a nocą chwyci mróz. Wtedy zwierzęta doznają kontuzji. Cienka pokrywa lodu pęka bowiem pod ciężarem zwierzęcia. To chcąc wy dostać się z pułapki, rani sobie racice.

Leśnicy zajmują się też ptakami, których również jest w naszych lasach bardzo dużo. W specjalnych karmnikach otrzymują ziarno słonecznika i lój.

Z informacji leśników wynika, że nie ma na ich terenach większych problemów z kłusownikami. Amatorów nielegalnie łowionej dziczyzny skutecznie odstrasza samą leśniczy i myśliwi, którzy częściej niż latem patrolują lasy.

TYDZIEŃ

21 - 27 II 2005

■ Izrael zwołał 500 Palestyńczyków odsiadujących wyroki w izraelskich więzieniach. Jest to gest dobrej woli wobec nowych władz Autonomii Palestyńskiej.

■ Trzy osoby zginęły, a 15 zostało rannych w zderzeniu autobusu z mikrobusem, do którego doszło koło polskiej Chełmży.

■ Prezydent Stanów Zjednoczonych, George Bush, podczas szczytu NATO w Brukseli wezwał europejskich przywódców przeciwnych wojnie w Iraku do pomocy w budowaniu demokracji w tym kraju.

■ Na zachodzie indonezyjskiej wyspy Jawa gromada śmieci zasypała slums, w którym żyło 40 rodzin. Pod zwalami odpadków zginęło co najmniej 150 osób.

■ Wysoki Komisarz ONZ ds. Uchodźców Ruud Lubbers ustąpił ze stanowiska po oskarżeniach o molestowanie seksualne. Lubbers nie przynajmniej do stawianych mu zarzutów.

■ Zdzisław Beksiński, jeden z najbardziej znanych malarzy współczesnych, został znaleziony zamordowany w swoim mieszkaniu w Warszawie. Miał 76 lat.

■ Ofiary okupacji Czechosłowacji z lat 1968-91, czyli od początku interwencji wojsk Układu Warszawskiego do wycofania wojsk radzieckich, otrzymają odszkodowanie rzędu dziesiątek tysięcy koron – zdecydowała Izba Poselska Parlamentu RC.

■ Silne trzęsienie ziemi nawiedziło środkowy Iran. Zginęło co najmniej 600 osób.

■ Stany Zjednoczone i USA zwiększą współpracę w dziedzinie bezpieczeństwa nuklearnego. Celem porozumienia jest wspólne przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z ogólnoswiatowym terroryzmem – oświadczyli prezydenci USA i Rosji, George Bush i Władimir Putin, podczas spotkania w Bratysławie.

■ W pożarze 25-piętrowego wieżowca w mieście Taicang na Tajwanie zginęły cztery osoby. Przyczyną pożaru było prawdopodobnie zwarcie instalacji elektrycznej.

■ Ze swojego stanowiska ustąpił francuski minister finansów Herve Gaymard. Okazało się bowiem, że wprowadził się z całą rodziną do luksusowego apartamentu opłaconego ze środków państwowych, podczas gdy własne mieszkanie wynajmował.

■ Unia Europejska zrezygnowała z wprowadzenia zakazu używania symboli nazistowskich w Europie. Zapowiedziała jednak wznowienie rozmów na temat ujednoczenia prawa antynazistowskiego w Unii Europejskiej.

■ Pięciu zabitych, w tym 21-letni zamachowiec-samobójca – to bilans wybuchu przed dyskoteką w Tel Awiwie.

■ Amerykańska aktorka Halle Berry i amerykański prezydent George Bush zostali laureatami tegorocznych Złotych Malin dla najlepszych aktorów 2004 roku. Bush dostał anty-Oscara za występ w dokumencie „Fahrenheit 9/11” Michaela Moore’a.

■ Papież Jan Paweł II ponownie został przewieziony do rzymskiej kliniki, ponieważ znów zachorował na gripę. W szpitalu przeszedł zabieg tracheotomii.

■ Iran i Rosja podpisały kluczową umowę, która otwiera drogę do uruchomienia pierwszej irańskiej elektrowni atomowej w Buszerze.

■ Prezydent Polski, Aleksander Kwaśniewski, wezwał prezydenta Rosji, Władimira Putina, w wywiadzie udzielonym niemieckiemu „Die Welt” do wykorzystania zbliżających się obchodów 60. rocznicy zakończenia wojny do sprawiedliwej oceny historii. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

„Wybór z twórczości” to tytuł wystawy w Wielkiej Galerii TC przygotowanej z okazji jubileuszu życiowego Józefa Dronga (z prawej). Sobotni wernisaż otworzyli Wiesława Branna oraz Bogdan Kokotek, zaśpiewał Kwartet Rewelersów, założony w czeskosłowackim Gimnazjum w 1950 r. Wystawa potrwa do 27 bm. Fot. WIESŁAW PRZECZEK

Dynamiczny »Viadrus«

BOGUMIN (mro) – Należący do spółki Huta i Druciarnia Bogumińska Zakład Techniki Grzewczej „Viadrus” wyeksportował w 2004 roku swoje towary na łączną sumę 840 mln Kc. Stanowiło to 66,2 proc. całkowitej sprzedaży „Viadrusa”.

– Dynamicznie rosnący eksport był uwarunkowany podwojeniem sprzedaży na rynku polskim i ukraińskim,

na które kierowane są przede wszystkim kotły i grzejniki żeliwne – poinformował „GL” inż. Roman Boczek, dyrektor zakładu. Niemalże udział w eksporcie zakładu miały także odlewy na zamówienia w 76 proc. trafiające na zagraniczne rynki.

„Viadrus” eksportuje do 30 państw świata. Do jego największych odbiorców należą Słowacja, Niemcy, Węgry, Włochy, Polska, Ukraina, Słowenia, Bułgaria oraz Tunezja i Jordania.

»Symbioza 2005«

Dokończenie ze str. 1

– Tutaj podajemy zainteresowanym informacje o systemie rekrutacyjnym, przedstawiamy oferty współpracy i możliwości odbycia stażu, także zagranicznego. To najlepsza droga, aby zostać pracownikiem prezentującej się na giełdzie firmy – mówi rzecznik tegorocznej imprezy, Michal Radecký.

Program „Symbiozy 2005” nie ogranicza się wyłącznie do prezentacji pracodawców. Imprezie towarzyszyć będzie również dyskusja na tematy praktyczne.

Głuszc na tarczy

Dokończenie ze str. 1

Równocześnie powinien być on fachowcem zdolnym udzielić turystom podstawowych informacji – powiedział R. Pavlinowa.

W związku z otwarciem ścieżki edukacyjnej urząd gminny przy współpracy z CHKO Beskidy i Lasami RC przygotowuje mały przewodnik turystyczny. Turysty znajdą w nim podstawowe informacje o wsi oraz o znajdujących się w niej ośrodkach turystycznych.

Ankieta dla lokatorów

BOGUMIN (jb) – Urząd Miejski przy współpracy Uniwersytetu Ostrawskiego przygotowuje ankietę, w której lokatorzy mieszkań komunalnych będą się wypowiadać na tematy związane z utrzymaniem mieszkań, z zakresem i tempem ich modernizacji i remontów, a także z cenami usług.

W 4368 mieszkaniach komunalnych mieszka prawie połowa obywateli miasta. Jak podkreślają przedstawiciele ratusza, wszystkie pieniądze pochodzące z opłat od lokatorów wracają do nich pod postacią modernizacji i remontów lokali oraz rekonstrukcji osiedli z wielkiej płyty. Kłopot w tym, że nie na wszystko starcza i nie wszystkie domy

można modernizować jednocześnie, stąd też nie brakuje w mieście lokatorów niezadowolonych i zniecierpliwionych. Miasto obecnie przygotowuje tzw. indywidualne rachunki dla poszczególnych domów. Na ich podstawie będzie się decydować o tym, które budynki i które mieszkania modernizowane będą w pierwszej kolejności. Urząd Miejski nie przydziela już w tym roku mieszkań według listy oczekujących, a wyłącznie drogą licytacji. Zainteresowani licytują cenę za metr kwadratowy lokalu. Tylko osoby znajdujące się w wyjątkowo ciężkiej sytuacji mogą liczyć na tak zwane mieszkania socjalne. Ankieta trafi do lokatorów mieszkań komunalnych w drugim kwartale tego roku.

Piekawostki

Łatwiej zapamiętać

Holenderskie urzędy stanu cywilnego zostały zasypane prośbami par, które chciałyby zawrzeć związek małżeński 20 maja, ponieważ dla mężczyzn jest to łatwa do zapamiętania data. „Panowie mają często problemy z zapamiętaniem dat ważnych wydarzeń, ale 20. 05. 2005 jest łatwą datą, więc kobiety chętnie decydują się na taką datę ślubu” – mówi rzeczniczka urzędu w Almere. 20 maja cieszy się ogromną popularnością również z tego powodu, że taka data efektownie wygląda na zaproszeniach weselnych. Drugą pod względem atrakcyjności datą ślubu w tym roku jest oczywiście 5 maja, jednak w tym dniu, w związku z obchodzonym w tym dniu świętem, większość urzędów będzie zamknięta. Wyjątkiem będzie jedynie miejscowy urząd stanu cywilnego w Nijmegen, jednak pary pragnące zawrzeć w tym dniu związek małżeński muszą uiścić dodatkową opłatę w wysokości kilkuset euro.

Udawał Greka

Funkcjonariusze Łużyckiego Oddziału Straży Granicznej zatrzymali 22-letniego Polaka, który podczas przekraczania niemiecko-polskiej granicy udawał Greka (dosłownie i w przenośni). Mężczyzna liczył, że uda mu się w ten sposób wjechać do Polski i uniknąć więzienia, które groziło mu w Niemczech. Jak poinformował rzecznik prasowy Łużyckiego Oddziału Straży Granicznej ppłk Leszek Duczyński, 22-letni Marcin J. miał do „odsiedzenia” w Niemczech 281 dni za różnego rodzaju wykroczenia tam popełnione. Dlatego zdobył grecki paszport i przerobił go na własne potrzeby: wkleił swoje zdjęcie i zmienił dane. Wszystko to zrobił jednak w tak prymitywny sposób, że pogranicznicy fałszerstwa 22-latek został od razu zatrzymany. – „Udawanie Greka” nie zawsze oznacza pomyślne rozwiązanie. Czasem warto zostać przy swojej narodowości – powiedział Duczyński.

Apel do współmieszkańców – obywateli UE ze stałym pobytem w RC

W naszym regionie mieszka znacząca liczba Polaków nie posiadających obywatelstwa RC, czy to tu urodzonych, czy też na stałe osiadłych. Do nich na legitymowali się oni, poza polskim paszportem, dokumentem wydany przez czeską policję o nazwie Průkaz o povolení k pobytu pro cizince, był dla nich swego rodzaju dowodem tożsamości i zastępował dowódzisty zwany potocznie občanką.

W momencie wejścia naszych krajów do UE status tych mieszkańców zmienił się i z dniem 1 maja 2004 r. nie są oni już uważani za obywateli w pełnym tego słowa znaczeniu. Są współobywatelami Unii Europejskiej, jednak nie mogą się ubiegać o czeski dowód osobisty, zaś ich czasowa „zielona książeczka” wydana przed 1. 5. 2004 z wpisem okresowości na 5, 10 a czasem nawet 15 lat, straciła automatycznie swoją ważność. Zobowiązani byli ją wymienić przed 1 listopada 2004 r. na podobną książeczkę o identycznych stronach i rubrykach wewnętrznych, lecz z koloru buraczkowego. Bez jakiegokolwiek opłaty. I choć nasza gazeta w pierwszych dniach maja ub. r. o tym obowiązku informowała, to niestety wielu z Was, szanowni obywatele RP, informacja ta nie dotarła. Daliśmy się, że Cizinecká policie przedłużyła o następne 6 miesięcy termin zmiany tego dokumentu. Wiadomo nam też, że karwińska placówka policji, jak na razie, nie nakłada na spóźnialskich mandatów. Jednak z 1. 5. 2005 r. bez mandatu się nie obejdzie. Podobne zasady prawdy obowiązują również w placówkach policji we Frydku-Mistku i Ostrawie. Oprócz zielonej książeczki przedstawić należy polski paszport i 2. formatu paszportowego.

Apelujemy do wszystkich zainteresowanych osób o dopełnienie obowiązku. A że, być może, nie wszyscy są czytelnikami naszej gazety, krewnych i znajomych, by nasz apel przekazali osobom, których to dotyczy.

Projekt korytarza gotowy

GRÓDEK (kor) – Pod koniec ub. tygodnia do Urzędu Gminnego w Gródku wpłynęło kilka teczek z projektem budowy korytarza szybkiego ruchu, konkretnie zaś jego odcinka między Bystrzycą a Mostami k. Jabłonkowa. Projekt obejmuje też gródecki odcinek drogi szybkiego ruchu 1/11, który przetnie centrum wsi. W wyniku budowy korytarza droga zostanie przesunięta bliżej torowiska.

Wójt Pavel Tomčala powiedział naszej gazecie, że projekt muszą obecnie zaopiniować samorządy wszystkich gmin leżących na trasie korytarza. Po

ich uwzględnieniu głównym zadaniem będzie wadzące do uzyskania pozwolenia na budowę. Zakłada się, że prace rozpoczną się na początku 2008 roku. Niektóre odcinki, np. budowa odcinka, będącą obecną drogą biegnącą przez Gródku z nową drogą szybkiego ruchu – mają ruszyć już w połowie ub. roku.

Trzy miliony na przedszkole

BUKOWIEC (kor) – Na przebiegu roku zaplanował rozpoczęcie oczekiwane remontu budynku przedszkola. W ramach remontu dzie się przetarg na realizację. Remont potrwa ok. trzech tygodni. W tym czasie w pełni sfinansowane zostanie w pełni sfinansowane tacji państwowej, która wyniesie 3 mln Kc.

Budynek przedszkola, który w początku ub. wieku (w mieście) mieściła się w nim m.in. gimnazjum, ma być gruntownie remontowane. Na czas robót przedszkole przeniesione zostanie do budownictwa szkoły.

ski. Teraz Marcin J., oprócz wyroku w Niemczech, może zostać ukarany za fałszowanie dokumentów i wprowadzanie w błąd funkcjonariuszy straży granicznej.

Popularne i zaniedbane

Brytyjscy weterynarze oskarżają film „Shrek” o gwałtowny wzrost liczby zaniedbywanych przez właścicieli osłów. Od kiedy na ekranach kin zagościł sympatyczny zielony ogier ze swoim gadatliwym przyjacielelem – osłem, w W. Brytanii kupuje się znacznie więcej osłów, ponieważ wiele dzieci chce mieć w ogrodzie własnego osiołka. Niestety większość kupujących nie zdaje sobie sprawy z tego, że osły są stworzeniami wymagającymi starannej opieki, a ich utrzymanie jest dość kosztowne. Ekspert ostrzegają, że urocze i inteligentne osły potrzebują „pastwiska o powierzchni co najmniej jednego akra, zadaszonego schronienia, dobrych podków, opieki weterynaryjnej, odpowiedniej wyciółki i długich

godzin w towarzystwie swojego kupa, ponieważ uwielbiają na sobie uwagę”.

Toaleta w... sejfie

To będzie prawdopodobnie najbardziej bezpieczna toaleta w Polsce. W pierwszym wojennym sejfie w budynku Reymonta mieścił się urząd finansowy. Stąd, w ramach budowy nowego budynku, w sejfie, który ma być używany do przechowywania pieniędzy, zostanie zainstalowana toaleta. Toaleta będzie miała powierzchnię 1,5 metra kwadratowego i będzie wyposażona w wszystkie niezbędne urządzenia. W sejfie, który ma być używany do przechowywania pieniędzy, zostanie zainstalowana toaleta. Toaleta będzie miała powierzchnię 1,5 metra kwadratowego i będzie wyposażona w wszystkie niezbędne urządzenia. W sejfie, który ma być używany do przechowywania pieniędzy, zostanie zainstalowana toaleta. Toaleta będzie miała powierzchnię 1,5 metra kwadratowego i będzie wyposażona w wszystkie niezbędne urządzenia.

„Alaude” podczas występu na XI przeglądzie „Gymnasia Cantant”.

Fot. M. RADŁOWSKA-OBRSNIK

XI EDYCJA »GYMNASIA CANTANT« »Alaude« reprezentowało Zaolzie

Zespół wokalny „Alaude” składający się z 12 dziewcząt z gimnazjum w Zabrzeżu, pod patronatem Polskiego Stowarzyszenia Artystycznego „Ars Musica” reprezentował Zaolzie podczas XI edycji Międzynarodowego Festiwalu „Gymnasia Cantant”, który w czwartek odbył się w Domu Kultury w Zabrzeżu.

W przeglądzie organizowanym m.in. przez Gimnazjum w Zabrzeżu i Unię Czeskich Chórów wzięło udział 12 chórów i zespołów z województwa. Młodzież z Zabrzeża z Hawierzowa, Nowego Karwinia, Karwiny, Orłowej Lutyni,

Bruntálu, Sternberka, Litovla i Frensztatú pod Radgoszczem przedstawiła swoje umiejętności wokalne przed jury, w skład którego wchodził pedagog Uniwersytetu Ostrawskiego – prof. Lumír Pivovarský, Jan Spisar i Milan Chromík. Chóry występowały w dwóch kategoriach: eliminacyjnej (chóry mieszane) do brneńskich finałów „Gymnasia Cantant” i przeglądowej.

– Była to pierwsza prezentacja „Alaude” na arenie pozaozlańskiej – powiedział po występie Leszek Kalina, dyrygent zespołu reprezentującego karwińską filię Polskiego Gim-

nazjum w Cz. Cieszynie im. Juliusza Słowackiego.

„Alaude” rozpoczął występ od przedstawienia klasycznych czeskich utworów B. Smetany dla chórów żeńskich, następnie wykonał trzy utwory polskie, z tego dwa regionalne Pawła Kalety i Eugeniusza Fierli oraz negro-spirituals i negroafricansong. (mro)

J. Ryłko prezesem

JABŁONKÓW (kor) – W czwartek – 11 dni po zebraniu sprawozdawczo-wyborczym – ukonstytuował się zarząd jabłonkowskiego MK PZKO. Na prezesa ponownie wybrano **Jana Ryłkę**. Zgodnie z uchwałą sejmiku gminnego (towarzyszył walnemu zebraniu) będzie on w bieżącej kadencji pełnił także funkcję pełnomocnika gminnego w Radzie Przedstawicieli KP.

Stanisław Jakus, który jest zastępcą burmistrza Jabłonkowa, z ramienia zarządu MK PZKO będzie śledził politykę grantową RC.

Szkoła domem mieszkalnym

OLNA LOMNA (man) – Gospodarze gminy wystąpili o dotację z Ministerstwa Edukacji Regionalnego na urządzenie dwu nowych mieszkań w byłej szkole podstawowej. Jeżeli gmina uzyska pieniądze (na jedno mieszkanie może otrzymać 550 tys. Kč), prace rozpoczną się w kwietniu. Do dwu nowych mieszkań, w tym jednego tzw. bezbarierowego, lokatorzy mogliby się wprowadzić jeszcze przed końcem roku. Spośród ubiegających się o nowe lokum pierwszeństwo miały rodzice z dziećmi.

W ramach dawnej szkoły, w którym powstało już sześć mieszkań, przekształcił się tym samym całkowicie w dom mieszkalny.

Oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Dnia 24 lutego minęła 70. rocznica urodzin popularnego wśród zaolziańskich czytelników lekarza-fraszkopisarza, MUDr. Janusza Gaudyna (24 II 1935-22 VI 1989). Jego sylwetkę umieszczono w „Słowniku biograficznym Ziemi Cieszyńskiej” Józefa Golca i Stefanią Bajtą (str. 106). J. Gaudyn urodził się w Katowicach Ochojcu, dzieciństwo spędził we Frysztacie. Po zdaniu matury w gimnazjum orłowskim (1953) podjął studia medyczne na

wych, nie lubił przechowywać swoich prób w szufladzie. Z czasem na tyle ukształtował swój profil, że zauważano go w annałach literackich. Publikował także w Polsce, w Polsce też wszedł w Kierzy organizację literackich. W roku 1962 spotkał się w Cieszynie z głośnym fraszkopisarzem Janem Sztandyngerem.

W prozie satyrycznej Janusza – pamiętam z redakcji „Głosu Ludu” – szło o nieco zwirowane, zwykle przeza-

Wspomnienie Janusza Gaudyna

Pa-
laczego w Olomuńcu,
zakładczy je w r. 1959.
tę podczas studiów
zamieszkał swoje
opowiadania humo-
rystyczne na łamach

pracy zaolziańskiej. Zawodowo pracował jako lekarz rejonowy w Trzyczycu (specjalista chorób wewnętrznych). W 1959 r. został członkiem SLA przy ZG PZKO (w latach 1977-1979 kierował pracami pionu literackiego redakcji). Był współzałożycielem Grupy Literackiej '63 w Trzyczycu, został członkiem Unii Polskich Pisarzy Medyków (PZKO) i fraszkopisarza. Opublikował samodzielnie „Listy” (1980), „Z tej ziemi – 129 fraszek o miłości” (1983), „Młotek”, „Duet”, „Zaprosiny do stołu”, „Miastu” i in.

Próbował najpierw poezji, następnie uprawiał prozę satyryczną, ale także fraszki. To bodaj one pozwoliły mu zdobyć własny sposób widzenia świata i dorobić się swobodnego języka. Należał, pamiętam, do autorów niecierpli-

dzistowiecznych bolączek cywilizacyjnych. W „Detektywie” np. (Kalendarz Śląski 1978) kolega śledzi dziewczynę zazdrosnego druha, która okazuje się jego własną żoną. Albo popularny w 60. latach na łamach „Głosu Ludu” Eustachy Cyziak pragnie wpłynąć na swoją żonę i nie wrócić do domu przed północą, ona tymczasem przyjmuje to beztrudnie nie przejmując się wcale. Co sobotę właściwie pojawiał się w gazecie kącik Gejota, złożony z fraszek i odcinków Eustachego Cyziaka. Ich klimat odszedł wraz z doktorem Januszem.

Poeta i fraszkopisarz Janusz Gaudyn pozostaje w naszej wspólnej pamięci jako jedna z bardzo oryginalnych osobowości twórczych zaolziańskiego środowiska literackiego, jako niezapomniany literat i działacz kilku dekad PZKO-wskiej epoki nadolziańskiej.

ZAOZIE W OPINIACH KONSULÓW PRL - 1948-1960

Nieznane, tajne, ciekawe (2) Raporty Konsularne II

Jesteśmy w drugim kwartale 1951 roku. Placówka Konsularna w Ostrawie przeszła w ręce następcy znanego i popularnego pana Stefana Wengierowa – w ręce konsula **WŁADYSŁAWA PATERKI**. Konsulem był od roku 1950-1953. Do Warszawy śle swoje raporty chwając dobrą współpracę z krajowym komitetem KPCz w Ostrawie i stwierdza, że wszelkie kontakty korespondencyjne władz lokalnych z Konsulem powinny się odbywać za pośrednictwem Czechosłowackiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Stwierdza też, że władze miejscowe są bardzo powściągliwe w udzielaniu informacji, zwłaszcza nieoficjalnych. Dalej czytamy, że partia coraz bardziej interesuje się działalnością kulturalną zaolziańskich organizacji i ich potrzebami. Wtedy ZG PZKO otrzymuje samochód osobowy oraz ciężarówkę dla kina objazdowego i anonsuje również że będzie autobus. Pisz się w raporcie o powstającej Komisji Narodowościowej w Ostrawie, która ma pilnować wybrków z czeskiej i polskiej strony, a w Cz. Cieszynie zostaje powołany na stanowisko przewodniczącego Powiatowej Rady Narodowej emerytowany górnik, członek KPCz, Józef Pawlas z Będowic. Stwierdził że partia dba o dwujęzyczność.

Na Zjeździe PZKO wybrano nowy ZG z prezesem Józefem Kulą, członkiem KPCz, działaczem politycznym, górnikiem.

W ten sposób polityka PZKO została uzdrowiona. Celem było oczyszczenie ZG PZKO z elementów klasowo obcych, które przeniknęły do ZG na poprzednim Zjeździe. Utworzono zarządy powiatowe PZKO, aby kontakty z władzami partyjnymi były ścisłe. Konstatuje, że reakcja polska i czeska stara się wzrastającą współpracę rozbijać. Reakcyjne elementy puszczają w obieg np. wersję, że Zaolzie ma być włączone do Polski, co wywołuje niepokój ludności czeskiej.

Raport podaje do wiadomości, że 14 października 1951 Scena Polska wystawia pierwszą swoją sztukę pt. „Wczoraj i przedwczoraj”. Władze zwalniają ze szkolnictwa 12 nauczycieli polskich z Polski, którzy przez trzy lata uczyli polskie dzieci na Zaolziu. Bardzo szeroko opisuje konsul Paterek wielką partyjną akcją związaną z odchyleniem nacjonalisty **Pawła Cieślara** (notabene komunistycznego działacza, który spędził w Związku Radzieckim kilka lat – przypisek Ł.K.). Specjalnie z Pragi, z Komitetu Centralnego KPCz przyjeżdża towarzysząca Jindřichová, która się żywo interesuje przebiegiem akcji odczytowej w kołach PZKO i wyjaśnia, gdzie jest ojczyzna Zaolziaków. Towarzyszka ta twierdzi, że ojczyzną Polaków – obywateli Czechosłowackich – jest Czechosłowacja. Referaty wytrącają szowinistom polskim i czeskim szereg argumentów, ponieważ elementy te chciały wykorzystać niedostateczną uświadomienie polityczne ludności. Paterek stwierdza, iż wśród Polonii istnieją tendencje szowinistyczne. I donosi także, że w Ostrawie powstał Oddział Pisarzy Czechosłowackich, do których weszli tutejsi pisarze polonijni.

Warto jeszcze z raportów odnotować, że najważniejszym wydarzeniem w roku sprawozdawczym było rozbitcie platformy Cieślara i zjednoczenie polskich organizacji młodzieżowych z czeskimi (po prostu likwidacja SMP – przypisek Ł.K.). W dalszym raporcie mowa o marnej chęci włączenia młodzieży do Kół PZKO a w sekretariacie ZG PZKO stało się widoczne rozpręczenie dyscypliny pracy i oderwanie się Sekretariatu od Kół terenowych. Tyle krótkich notatek zawartych w raportach.

Aż się prosi napisać kilka własnych spostrzeżeń. Paweł Cieślara – komunist-idealista. Przychodził do mnie, kiedy sprzedawałam w Trzyczycu jarzyny. Rozważny, mądry, spokojny i kulturalny człowiek. Pracował jako robotnik w trzynieckiej hucie aż do emerytury. Często dyskutowaliśmy o pojęciu „dwa ojczyzn” – duchowej Polski i materialnej czeskiej, o tym, że Polak żyjący – tak kazała KPCz – w kapitalistycznym kraju ma ojczyznę w Polsce Ludowej, żyjący zaś w socjalistycznym państwie ma ojczyznę danego socjalistycznego kraju, w naszym wypadku Czechosłowacji. Dyskusja zawsze kończyła się w tamtych czasach: dość obłądu!

Cała histeria z platformą Cieślara w tamtych latach otworzyła oczy wielu Zaolziakom. Powielone stanowiska KPCz – ZG PZKO obowiązkowo musiało referować na wszystkich zebraniach członkowskich we wszystkich kołach PZKO. Taki referat kazano mi przeczytać w Kole PZKO w Karwinie (chyba było to PZKO na Henryku lub na Szóstym). Salka była wypełniona przeważnie starymi górnikami. Było mi przykro i wstyd... Powiedziałam, że to ZG PZKO przysłał mi z referatem o platformie Cieślara. Prezes owego Koła PZKO powiedział mi: *My wiemy o co chodzi, mamy w tej kwestii swoje własne zdanie. Dyskusji nie będzie!*

Poczułam wielką ulgę.

LADA KRUMNIKL

Śniegiem zaspane są nie tylko tereny podgórskie. Tak po sobotnio-niedzielnym opadach wygląda jedna z ulic w Karwinie Raju.

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

Drogi są przejezdne

Dokończenie ze str. 1

Problemów z utrzymaniem dróg nie mają podbeskidzkie miejscowości. Potwierdził to naszej redakcji zastępca wójta Mostów k. Jabłonkowa, **Alojzy Martynek**. W tej wsi śniegu bywa tradycyjnie sporo, a Zarząd Dróg odśnieża tam wyłącznie obwodnicę. O przejezdność pozostałych dróg

troszczą się Służby Techniczne, które podpisały umowę z kilku osobami prywatnymi. Od soboty oczyszczają drogi od śniegu – prawie non stop – trzy ciągniki z pługami. – *Ich pracę koordynuje w tym roku szef Służb Technicznych Jaroslav Bojko, odśnieżanie jest zatem bardziej efektywne, a także tańsze* – mówi A. Martynek.

rosz do rosza

Miesiąc emeryta

Emeryci mają zagwarantowane swoje comiesięczne dochody, nie zawsze jednak pobranie emerytury daje starszym ludziom poczucie pewności jutra. Państwo K. wiedzą o tym doskonale. Oboje dobiegają do osiemdziesiątki, emeryturę ma tylko pan Paweł, pani Anna nigdy nie pracowała, zajmując się domem i wychowaniem dzieci. Świadczenia emerytalne opiewają na około 8 tys. koron. Mieszkają w niewielkim komunalnym mieszkaniu, które kosztuje ich miesięcznie 4 tys. koron.

Jak twierdzi pani Anna, często trzeba się porządnie nagimnastykować, żeby jakoś przetrwać miesiąc i doczekać kolejnej emerytury. Najwięcej zaoszczędzić można na żywności. – *Ważne jest w związku z tym systematyczne zapisywanie dochodów i wydatków. Robię to od kilkudziesięciu lat. Notuję wszystko, codziennie, oddzielnie każdą pozycję. Mam dzięki temu skalę porównawczą, łatwo też mogę sprawdzić, kiedy ostatnio na przykład kupiłam nowe buty – mówi.*

MNIEJ, ALE ZDROWO

Państwo K. wiedzą, gdzie można najtaniej kupić ziemniaki, jajka, chleb... Dziennie na żywność przeznaczają średnio ok. 90 koron. Bywa jednak, że o wiele mniej. Przeciętnie 300 koron miesięcznie pochłaniają owoce, 200 koron – słodczyce kupowane głównie z myślą o prawnukach, 100 koron – środki czystości i artykuły papiernicze. Łatwo domyślić się, że pani Anna nie może sobie pozwolić na żadne drogie kosmetyki. Na szczęście stosunkowo niewiele państwo K. wydają na lekarstwa – pani Anna nie zażywa prawie żadnych leków, medykamenty dla pana Pawła kosztują miesięcznie ok. 200 koron. Aby zaoszczędzić, pani Anna prawie wcale nie kupuje półproduktów ani przetworów. Sama wszystko gotuje, przetwarza, zgotowuje, pekluje, piecze itp. Po ogórki woli pojechać latem do Polski, bo wtedy słoik słodko-kwaśnych kosztuje ją parę koron, a za znojemskie w sklepie zapłaciłaby ponad trzydzieści. Z tego samego powodu nie kupuje też kompotów, dżemów, zup ani sosów w proszku. Z konserw – wyłącznie konserwy rybne. Unika jednak tanich produktów sprzedawanych w ramach przeróżnych „akcji”, przecen, czy zalegających na przykład półki w Billi towarów z nalepką „clever”. Jak mówi, woli zjeść mniej, a zdrowo i smacznie. – *Raz kupiłam mleko clever. Okazało się, że to niebieskawa wodnista ciecz. Wyglądała odrażająco. W sumie nie zaoszczędziłam ani korony, bo całą zawartość pudełka wylałam do zlewu – mówi.*

Państwo K. niczego nie kupują na kredyt. Kiedy coś się psuje lub pani Annie zamarzy się nowa firanka, po prostu trzeba zbierać pieniądze. To samo dotyczy ubrań i obuwi. Nie znoszą tandety. – *Jak mawiał mój tata, nie jesteśmy tak bogaci, aby kupować tylko tanie rzeczy – mówi sentencjonalnie pani Anna.*

W domu państwo K. mają pralkę automatyczną, maleńki radioodbiornik, telewizor, stareńką maszynę do szycia (dawniej pani Anna pięknie szyła dla całej rodziny) i kilka sztuk kuchennego sprzętu elektrycznego. Ani pani Anna, ani pan Paweł nie mają telefonu komórkowego. Nie posiadają też samochodu ani rowerów. Telefon stacjonarny jest, owszem, trudno się dziś bowiem bez niego obejść. Korzystają z taniego programu Telecomu, który opłaca się szczególnie tam, gdzie mniej się telefonuje, a częściej przyjmuje rozmowy. Miesięcznie za telefon płać niewiele ponad 200 koron. Nie mają też komputera ani internetu. Na wczasy byli po raz ostatni kilka lat temu, w górskim schronisku. Odtąd na dłużej nigdzie nie wyjeżdżali.

GRZAĆ - I PŁACIĆ

Pani Anna stara się też zaoszczędzić na kosztach związanych z eksploatacją mieszkania, choć to bynajmniej nie takie proste. Odkąd namontowano na kaloryfery automatyczne regulatory ciepła, stara się nie przegrzewać mieszkania. Przesadnie oszczędzać też się jednak nie da, bo koszty związane z ogrzewaniem są tak obliczane, że – jak twierdzi pani Anna – zawsze wyjdzie na swoje producent ciepła. Jeżeli ktoś postanowiłby na przykład ogrzewać mieszkanie w stopniu zaledwie minimalnym, bo dajmy na to uwielbia ziąb, to i tak zapłaciłby tyle, ile wynosi średni pobór ciepła w całym budynku, bo zachodzi podejrzenie, że przesadnie oszczędny lokator liczy po prostu na to, że jego lokale „ogrzej” sąsiedzi. Zresztą spora ilość ciepła ulatnia się przez nieszczelne i zniszczone okna. Trzeba więc grzać – i płacić. Można natomiast trochę zaoszczędzić, ograniczając zużycie wody – państwo K. nie znoszą nieszczelnych kurków, zamontowali też oszczędny system spłukiwania toalety. Gdzie to tylko było możliwe, pan Paweł zastosował energooszczędne żarówki. To wszystko w skali rocznej przynosi wymierne oszczędności.

Państwo K. nie kupują książek, są jednak od kilkudziesięciu lat aktywnymi czytelnikami miejscowej biblioteki. Pan Paweł kupuje też codziennie jedną gazetę. Niewielkie oszczędności trzymają w domu, bo odsetki, jakie proponują banki, pan Paweł uważa za skandaliczne. – *Więcej pochłania corocznie inflacja, niż my zyskujemy na oprocentowaniu oszczędności. Uważam, że te parę koron spokojnie mogę trzymać w domu – mówi.* Nie zapominają jednak o polisie ubezpieczeniowej na mieszkanie. Na takie wydatki zawsze muszą się znaleźć pieniądze. – *I na pogrzeb – dodaje pani Anna.*

Wszystkie wydatki państwo K. dzielą na niezbędne, nieprzewidywane i takie „od święta”. Te ostatnie – to prezenty dla najbliższych, upominki dla chorych przyjaciół, wydatki związane z przeróżnymi rodzinnymi obchodami i uroczystościami.

Państwo K. nie korzystają z żadnych zasiłków ani świadczeń socjalnych. Twierdzą, że jeżeli człowiek zrezygnuje z wielu rzeczy, z jednej emerytury można miesiąc przeżyć. Ale niewiele ponadto. O podróżach, uprawianiu jakiegось kosztowniejszego hobby lub intensywniejszym życiu towarzyskim nie może być mowy. A przecież oboje cieszą się jeszcze nienajgorszym zdrowiem. Te kilka tysięcy koron, które są w stanie w ciągu roku zaoszczędzić, na żadne szaleństwo nie pozwalają.

HENRYKA BITTMAR

KORESPONDENCJA WŁASNA »GŁOSU LUDU« Z GWATEMALI

Szkoly niczym chlewy

Dzisiaj chciałabym powiedzieć kilka słów na temat systemu transportu. W zasadzie redukuje się on prawie wyłącznie do sieci autobusów (tzw. „camionetas”), mikrobusów (tzw. „colectivos”) i furgonetek. Resztki linii kolejowych istnieją już tylko w muzeum a bilety lotnicze kosztują zbyt drogo. Rozwój transportu kolejowego zaczął się dopiero z przyściem kapitału amerykańskiego do Gwatemali, względnie z opanowaniem przezeń produkcji kawy i bananów i jej eksportu do USA. W tym celu spółki północnoamerykańskie, a zwłaszcza American Fruit Company nie tylko odkupiły ogromne tereny w całym kraju z zamiarem jego eksploatacji, ale także objęły monopol w dziedzinie radiokomunikacji, a także transportu kolejowego. Ten służył wyłącznie do przewozu towaru. Linie w okresie późniejszym zostały zniszczone.

Natomiast autobusy (nawiasem mówiąc wszystkie są dziesiątki lat starymi autobusami szkolnymi, przywiezionymi z USA) są tanie, szybkie i zawiozą cię prawie wszędzie, nawet do miejsc, gdzie nie prowadzą drogi. W gwarze podróżników nazywa się je „chicken bus” (tzn. autobus dla kurcząt), czym faktycznie rozumie się przekroczenie dozwolonej liczby pasażerów o mniej więcej 100%. Czasami kierowca nie ruszy z dworca, dopóki na miejscu dla dwóch pasażerów nie siedzą cztery osoby. Maksymalnie naphany pojazd później jedzie nawet szybciej, kierowcy-szaleńcy nieustraszenie pędzą naprzód starając się utrzymać równowagę na ostrych zakrętach. Ani liczba pasażerów, ani uzyskana prędkość nie zabroni im, aby ni stąd, ni zowąd zatrzymać się w którymkolwiek miejscu i zabrać następnym pasażerów. Podróżowaniu więc niustannie towarzyszy zapach spalin, nadużywanych hamulców i palących się opon.

W taki, trochę dramatyczny sposób wyruszyłam z grupką młodych ludzi do Nebaj, gdzie rozpoczęliśmy czterodniową turę do Todos Santos, które znajduje się w centralnej części pasma górskiego Cuchumatanes. Park narodowy o identycznej nazwie obejmuje dużo wiosek, do których można dotrzeć tylko na piechotę. Właśnie taka izolacja i brak kontaktu ich mieszkańców ze światem zewnętrznym nadaje tym miejscom wyjątkowego odcienia inności.

Na naszej drodze mijamy różne pasma kulturalne i językowe, można zauważyć typowy kolorowy styl ubrań, inny sposób życia. W rzeczywistości jednak największą niespodzianką i atrakcją stajemy się my. Wszystko, co mamy, co robimy i jak wyglądamy, wywołuje ogromną ciekawość nie tylko u dzieci. Odkąd pojawiliśmy się w wiosce, szeroko-daleko niosą się głosy: „Gringo!” (w ten sposób nazywa się tutaj „białego” cudzoziemca).

Noce zawsze spędzamy na podłodze miejscowych szkół, które często nie wyglądają lepiej niż drewniane chlewy z klepiskiem z grubej warstwy prochu lub gliny. Wieczorem wszystkie dzieci i spora grupa mężczyzn zasiada w szeregu przed szkołą obserwując każdy nasz ruch, każdą czyn-

Widok na Todos Santos

ność podczas gotowania posiłku. Dopiero kiedy już leżymy w swoich śpiworach, przyjmując, że wprawdopodobnie już się skończyło i wracając do Wczesnym rankiem znów zaglądają do naszych sprawiają wrażenie zdziwionych, że jeszcze śpiemy.

Chicken - bus

Dla mnie oświadczenie było to przeżycia i spokój, ale jak najbardziej ludzkim i serdecznym. I tak trudno było sobie wyobrazić – znajdującym się w mnóstwo zbiorowych grobów i cmentarzy bez tablic – że właśnie w tych okolicach podległym cywilnego przebiegały bezlitosne starcia pomiędzy państwową i grupami partyzanckimi.

OLGA KOT...

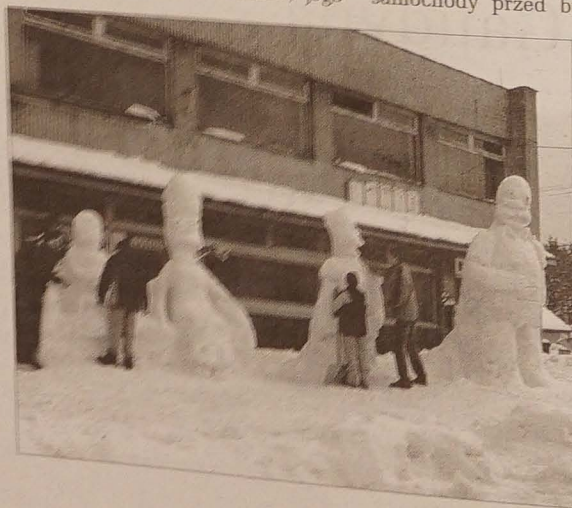
Simpsonowie – ze śniegu jak żyć

Ropica chwali się nową atrakcją. Ulotna, bo ulotna, ale jednak. Przed budynkiem byłej poczty powstało kilka rzeźb ze śniegu, przedstawiających członków rodziny Simpsonów, znanych z popularnego serialu amerykańskiego. Postacie Homera, jego

żony Margie, syna Barta oraz córki Lizuni zbudowała ze śniegu miejscowa działka i młodzież. Grupa posągów ze śniegu cieszy się zrozumiałym zainteresowaniem nie tylko miejscowych, lecz i przejezdnych, których samochody przed budynkiem byłej poczty obniżają prędkość, a od czasu do czasu nawet się zatrzymują. – *Mój syn w zeszłym roku wyrzeźbił ze śniegu posąg kobiety. Wzbudził on duże zainteresowanie, tak więc miał w planie zrobić coś podobnego i w tym roku. W końcu wspólnie z ko-*

legami wznosił ze śniegu... – *powiedziała Jana Milaty, jeden z rzeźbiarzy, osiemnastolatka. – Myśleliśmy, że zbudujemy szereg bałwana. Ponieważ przypominał Homera, postanowiliśmy go nazwać Homerem. – Nie było to łatwa robota, jego rówieśnik Dominik... to bardzo ładne. Dzieci... ale niemało natrudziły... jeden z mieszkańców... Kubiczek. Pomysł... rzy spodobał się również... stoletni syn Tomáš rzeźbił... ście pomagał.*

Tekst i fot. CZESŁAW...

Kto sumienie
ma, będzie mu
ono karą.
Fiodor
Dostojewski

Dora Maar
i Picasso

Na Starym Mieście w Zagrzebiu, w galerii Klovičevi Dvori prezentowana była na przełomie lat 2004/2005 wystawa dokumentująca związek Pabla Picassa z Dorą Maar, jedną z najbardziej znanych kobiet europejskiej awangardy. W ciągu dwóch miesięcy wystawę zatytułowaną Dora Maar i Picasso, dotyk spojrzaniem obejrzało 60 tys. osób.

Dora Maar (właśc. Teodora Marković) była córką chorwackiego architekta Josipa Markovicia. Dzieciństwo spędziła z ojcem w Argentynie, w 1926 przeniosła się do Paryżu, gdzie podjęła studia artystyczne. Zajęła się fotografią, eksperymentowała się z negatywem i pozytywem, montując z negatywem i fotomontażem. Jako jedyna kobieta uzyskiwała licencję na pracę wśród fotografików nadrejskich. Szczególnie poruszający był cykl jej fotografii z przedmiotów codziennego użytku, portretów nędzarzy, kalek, starców. Portretowała też wybitne postaci świata sztuki i kultury, m.in. aktorkę Jean-Louisa Barraulta, malarzkę Leonora Fini, Nusch Eluard, żonę Paula Eluarda. Najczęściej jednak Pabla Picassa, z którym była związana przez 10 lat. Po wojnie, porzucona przez kochanka, wycofała się z życia artystycznego. Przez 50 lat żyła w samotności, strzegąc pamiętek po malarzu: obrazów, rysunków i całej masy cennych drobiazgów, takich jak szkice na świstkach papieru, kawiarzanych serwetkach czy pudełkach od zapalek. Po śmierci Dory Maar cały spadek został wystawiony na sprzedaż. Znaczną część odkupiło Muzeum Sztuki w Paryżu, niewielka ilość trafiła do prywatnych galerii.

O tym, jak ważne miejsce zajmowała Dora Maar w życiu i twórczości Picassa, świadczy m.in. fakt, że w „Guernice”, swoim głośnym dziele antywojennym, pokazanym na Wystawie Światowej w Paryżu w 1937 r., w centralnym planie umieścił on włącznie jej twarz.

W zagrzebskiej galerii pokazano 80 prac Picassa (oleje, grafiki, rysunki) i 100 prac, głównie fotograficznych, Dory Maar, z Picassem w roli głównej.

(o)

Temniota

Nr
166

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem GL lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 25. 2. 2005

OPINIE

Sztuka a język ulicy

Posługiwanie się w teatrze tzw. językiem ulicy utwierdza publiczność w przekonaniu, że i ona ma prawo tak mówić. Tymczasem nie należy jej dawać takiego przyzwolenia. Widzowie nie uczyli Szekspira pisać sztuk te-

atralnych. Było odwrotnie. To on dyktował im, jak mają patrzeć na świat.

(Andrzej Wajda, znakomity polski reżyser filmowy i teatralny, na łamach „Polityki”)

Nie mam nic przeciwko językowi ulicy, wprost przeciwnie, żywo się nim interesuję i dość często wykorzystuję w swoich wierszach. Bawi mnie tylko napuszona „wypasiona polszczyzna”, bo nie jest ona niczym innym jak nową odmianą wulgaru. Dla mnie w literaturze najważniejszy jest język indywidualny i indywidualny styl wypowiedzi. Podział na styl wysoki i niski wydaje mi się całkowicie fałszywy. Wiadomo przecież, że kultura masowa żywi się kulturą wysoką, wręcz na niej żeruje, kulturę wysoką natomiast ożywiają często różnego rodzaju wpływy kontrkultury.

(Ryszard Krynicki, kultowy poeta Nowej Fali, na łamach „Rzeczpospolitej”)

BRULION

Paweł Kubisz i »Przednówek«

„Przednówek” (Cz. Cieszyn 1937, reedycja Łódź 1946) – ten tytuł ma też (przede wszystkim?) wydźwięk polityczny: zapowiada zmianę przynależności państwowej Zaolzia. Akcentowanie sztuki w pomieszczeniach w zbiorze wierszy jest oczywiście uzasadnione, ale sam sztuka nie był czynnikiem decydującym o sukcesie „Przednówka” w opinii krytycznej. Ten zbiór wyniósł na piedestał opcja polityczna.

A wracając do kwestii wyjątkowego statusu Pawła Kubisza w literaturze śląsko-cieszyńskiej okresu międzywojennego, podejrzewam, że w tym zakresie istotną rolę odegrała swoista lewicowość pisarza, a na pewno odrzucenie przezeń tradycji chrześcijańskiej, która tak silnie określiła oblicze literatury cieszyńskiej pod koniec XIX wieku (Jan Kubisz!) i stała jeszcze długo, np. w twórczości Adolfa Fierli i Gustawa Przeczka, u podstaw konstytuującej się literatury zaolziańskiej w latach 30. wieku XX.

Tak zwana „cieszynska awangarda” okresu międzywojnia miała wyraźnie lewicowe zacięcie. Ciekawe, że właśnie do jej tradycji – a nie do przesłania Jana Kubisza, Adolfa Fierli czy prób Gustawa Przeczka – zechcieli nawiązać w latach 60. zaolziańscy nowatorzy lingwiści spod znaku „Pierwszego lotu”.

K. KASZPER

NOWOMOWA MŁODZIEŻOWEJ SUBKULTURY

Ten tekst powinien się obejść bez usprawiającego wprowadzenia, chociaż w trakcie lektury będzie nas ogarniać czarna rozpacz. Rzeczywiście, degradacja języka, jakim posługują się bohaterowie reportażu, osiągnęła zatrważający poziom

dną. Trudno oprzeć się wrażeniu, że wraz ze splugawieniem języka mamy do czynienia z postępującą prymitywizacją kultury. Jedyną pociechą świadomości, że idzie o środowisko marginalne, doraźnie zajmujące się promocją szeroko rozumianej mody: ubrań, fryzur, makijażu, muzyki, zachowań...

Trend-owaci

Scenka 1, obserwacja

Obserwowany to trendsetter – z angielskiego ustalacz mody – samorodny lider opinii, wzór do naśladowania w kwestii stroju, języka i sposobu spędzania czasu. Obserwujący to coolhunter – z angielskiego łowca tego, co modne – zawodowo podgląda trendsetterów, wychwytuje trendy i sprzedaje agencjom reklamowym.

Trudne słowa: **lanser** (od lansować), **na logo** (bez sztyldów i naszywek identyfikujących producenta, bardzo modne), **trendi** (ang. trendy – modne).

Jestem mesjaszem mody, trendsetterem. Jestem kobojem miejskiego weekendu, ikoną, lanserem, stylem, artystą. Pałę lighta odwracając wnętrza dłoni w kierunku rozmówcy. Koduję przesłanie w ubraniu. Same buty krzyczą mi na nogach: mnóstwo PLN! Są na logo, ale patrz na klasyczne, podwójne przeszycia. Firma wprowadziła ten model w 1984 r. Chciałbyś być mną. Jestem do patrzenia.

A ja jestem coolhunterem, łowię trendy. Nawet nie wiesz, jak łatwo cię namierzyć. Zawsze machasz rękami więcej niż inni. Masz trendi homoseksualny akcent. Przeciagasz końcówki słów, udajesz, że słuchasz, mrużysz oczy i bawisz się kolczykiem w języku. Nie widzisz mnie, gdy siedzę nad piwem przy stoliku w kacie. Poluję na ciebie. Jestem do patrzenia.

Scenka 2, warszawska kawiarnia Mercer's

Trudne słowa: **si**, **jazzy** (w porządku), **niuansiarze** (ludzie rozsmakowani w modzie), **massmarketowy** (ogólnodostępny), **kronikarz Bareja** (Stanisław, reżyser komedii z czasów PRL, obecnie kultowych), **socjal** (PRL), **stylizować** (strzyc, golić, nakładać makijaż), **Cosmo** (pismo „Cosmopolitan”), **net** (Internet).

Siedzą na stołkach w szybie wystawowej w si kawiarni. Niuansiarze – żywa wariacja na temat limitowanych serii firm Puma, Levi's, Reebok, Diesel, jak też sieci H&M, która jest paradoksalnie bardzo si, ponieważ właśnie jest massmarketowa. Si znaczy to samo co cool, od kiedy cool stało się obciachem. Barmanka o bluesowym tembrze zawiadania głośno, że latte z posypką gotowe. Jej głos robi wrażenie, przywołując na myśl bary mleczne w bardzo trendi epoce socjału, znanej z zapisów kronikarza Barei.

Wchodzi Mikołaj, trendsetter ważny w środowisku. Idzie prosto do Bartka-stylisty-artysty, który prowadzi salon w okolicach Chmielnej, oczywiście na logo. Podobno ma coś wspólnego z wizażem aktorów serialu „Na Wspólnej”, który jest trendsetterski. Bartek, dla przyjaciół Psycha Zryta, stylizuje fryzury Mikołaja raz na tydzień. Dziś stworzył irokeza, miejską wersję reklamy Diesla – tej z Indianinem.

Scenka 3, piątkowy wieczór w poznańskim klubie Kukabara

Trudne słowa: **DJ** (ang. disc jockey, muzyczny wodzirej), **konsola** (narzędzie pracy DJ), **oldskul** (moda na klasykę z lat 80.), **house, funky** (gatunki muzyczne), **wiocha** (wszystko, co nie jest si, jazzy, cool), **frotka** (tenisowa opaska na nadgarstek), **kreatywny** (pracownik agencji reklamowej), **karkownia** (dresiarze, nowobogacy).

Konsola i dwa oldskulowe gramofony Technicsa z serii MK – model nie ulepszy od czasów wczesnego Johna Travolty, a wciąż w seryjnej produkcji – dużo house, funky i niezwykle nawijania do lat 80. – oto styl DJ Zisy. Na dużej sali klubu Kukabara Zisa okiem fachowca rozróżnia wiochę od prawdziwej lanserki.

Publika ma krwibieg podłączony do kanału MTV, ale tylko niuansiarze zreczenie wychwytyują nastrój przekazu. Zisa: Trendy jest marka Gap, dlatego, że w Polsce jej nie ma. Puma jest si, ale Nike to raczej produkt dla karkowni z kijem bejsbolowym w bagażniku BMW. W przypadku wyznawców na logo należy ocenić jakość surowców, z których mają ubrania. Latem z pobliskiego Berlina nadeszła moda na frotki, a gdy wszyscy kupili frotki u Hanne-sa, trendsetterzy przerzucili się na produkt z bazaru. Gdy wszyscy poszli na bazar, a magazyny mody obudziły się, że frotki są si, trendsetterzy skazali je na zabity dechami wiochę.

Zisa, na co dzień kreatywny w agencji reklamowej KID, nosi mass market, żeby nie rzucić się w oczy. Znajomi z Kukabary wiedzą, że zawodowo łowi trendy. Agencja, w której pracuje, dostarcza klientom dane o rynku dziecięcym i młodzieżowym. Filozofia polega na tym, żeby przytłapać trendsetterów na czymś si, przepuścić przez marketing, osadzić w kontekście, opakować i sprzedać mass marketowi – mówi DJ Zisa. Trendsetterzy rozejrzają się wtedy za nowościami, które znowu się opakuje i sprzeda.

(skróć)

MARCIN KOŁODZIEJCZYK, „Polityka”

Rzeczpospolitej nad Moskwą panowanie

(3)

Układy nie spowodowały przerwania walk, prowadzonych przez obie strony z niesłychanym straszliwym. Liczne jego przykłady znajdują się w pamiętnikach, nieprzeznaczanych przecież do druku. Historycy polscy wspominali o tym dość powściągliwie z wyjątkiem jednego mianem Pawła Jasienicy, który stwierdził, iż rozważał się wówczas mit o wrodzonym rzekomo Polakom i Litwinom wstręcie do okrucieństwa. Nie byłby wszakże sobą, gdyby zaraz nie dodał: Bez względu dostraliśmy się do europejskiej normy.

Wziętych do niewoli przed śmiercią torturowano, gwałcono kobiety, rabowano i niszczone wszelkie dobytki. Jeden z pamiętnikarzy (Samuel Maskiewicz) przyznawał, że nasi tak sobie bezpiecznie (butnie) poczuli, że co się komu podobilo i u największego bojarzyna, żona albo córka, brali je gwałtem. Czym się jednak wzruszy Moskwa bardzo, a miała czym zaprawdę. Rozwieszają żołnierzy wasz nie znał miary w obelgach i zbytkach: zabrawszy wszystko, co tylko im zawierało, złota, srebra, drogich zapasów mekani wymusza – wymawiał później Polakom od ogólnoeuropejskiego stylu prowadzenia wojen w tych czasach. Jasienica miał więc rację.

D a r e m n i e pierwszy komendant Kremla (Aleksander Gosiewski) będzie się starał w niemniej okrutny sposób powściągać własnych żołnierzy. Kiedy jeden z nich strzelił po pijanemu do prawosławnej ikony Matki Boskiej, dowódca kazał mu odrąbać ręce i nogi, kadłub zaś spaść żywcem na miejscu świętokradztwa. Innego, który spoliczkował popa, Gosiewski chciał ukarać śmiercią; za wstawianiem patriarchy poprzestano na obcięciu winowajcy prawego ramienia. Nie na wiele się to jednak zdało; odpowiedzią na mnożące się gwałty był wybuch powstania mieszkańców Moskwy, jaki nastąpił w marcu 1611 r. Pomimo wsparcia ze strony

Dymitr Samozwaniec II

Polaków ze stolicy. Spłonęła natomiast znaczna część miasta przez nich podpalona. Pożar i walki uliczne pochłonęły mnóstwo ofiar także spośród ludności cywilnej.

Była rzeź, jako między taką gęstwą ludzi wielka, płacz, wrzask dzieci, sądnemu dniowi coś podobnego – pisze Stanisław Żółkiewski. I z wyraznym współczuciem dodaje: Tym sposobem moskiewska stolica spłonęła z wielkim krwiozłaniem i nieoszacowaną szkodą, gdyż dostatnie i bogate to miasto było i objętość jego wielka.

Okupujący Moskwę Polacy nie chcieli opuścić Kremla oraz przylegających doń dzielnic miasta. Od sierpnia nie mogli już tego uczynić; do stolicy Rosji przybyło drugie pospolite ruszenie z księciem Dymitrem

Dymitr Samozwaniec I

Pożarskim na czele. Wypierając polską załogę z kolejnych dzielnic otoczyło ją równocześnie tak szczelnym pierścieniem, że podejmowane parokrotnie próby dostarczenia obłożonym żywności za każdym razem kończyły się niepowodzeniem. Zaczęto od zjadania końskiej padliny, pergaminowych ksiąg cerkiewnych, świec, rzemieni i pasów, skończono na przypadkach kanibalizmu. Bo gdy już traw, korzonków, myszy, psów, kotek, ścierwa nie stało, trupy wykopując z ziemi wyjedli, piechota się sama między sobą wyjadła i ludzie łapiąc pojedli (...) owo zgola syn ojcu, ojciec synowi, pan sługi, sługa pana nie był bezpieczny; kto kogo zgola zmógł, ten tego zjadł – pisze Józef Budziło, naoczny świadek tych strasznych wydarzeń.

1 listopada załoga polska, dowodzona przez Mikołaja Strusia, podpisała kapitulację, w której zagwarantowano jej wolny powrót do swoich. Szóstego (według niektórych badaczy siódmego) listopada opuściła Kreml. Wbrew zaciągniętemu przez Rosjan zobowiązaniu część Polaków (m.in. całą piechotę) od razu wyrznięto, pozostałych zatrzymano w niewoli.

(cdn.)

JANUSZ TAZBIR

Telewizja

WTOREK 1 MARCA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Cafe serio (pr. public.) 8.25 Kawa czy herbata? (mag.) 9.05 Czerwony traktor (s. anim.) 9.15 Listy od Feliksa (s. anim.) 9.30 Jedynecka (dla dzieci) 10.05 Sowy z Tamarack (s.) 10.30 Moda na sukces (s.) 10.55 Bez pardonu 2 (s.) 11.55 Książki na zimę (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Tak jak w Unii (mag.) 12.45 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.39 Książki na zimę (mag.) 13.40 Mieszkać z wyobraźnią (mag.) 14.00 Zwierzowiec (mag.) 14.30 Odkrywczy, cuda i medycyna (s. dok.) 14.55 Książki na zimę (mag.) 15.00 Wiadomości 15.10 Program rozrywkowy 15.35 Moda na sukces (s.) 16.00 Daj mi szansę (pr. public.) 16.25 Recepty Jedyńki (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Lokatorzy (s.) 17.50 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Klan (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Prosto w oczy (pr. public.) 20.30 Plus minus (pr. public.) 20.55 Zatopieni (film USA) 22.35 Wiadomości 22.50 Raport kryminalny (mag.) 23.15 Dwa kroki do nieba (film włoski) 1.00 Rządy prawa (film USA).

TVP 2

6.45 Złotopolscy (s.) 7.10 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.20 Sześć milionów sekund (s.) 7.50 Wyprawa profesora Gąbki (s. anim.) 7.55 Kasztaniaki (s. anim.) 8.10 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 9.50 M jak miłość (s.) 10.40 Pytanie na śniadanie (mag.) 11.15 Panorama 11.20 Pytanie na śniadanie (mag.) 11.50 Święta wojna (s.) 12.20 Tegie kłopoty - życie na wdraze (s. dok.) 12.45 10 minut tylko dla siebie (mag.) 13.00 Panorama (mag.) 13.30 Gorący temat (s.) 13.55 Życie do poprawki 2 (s.) 14.40 Droga do piekła (film dok.) 15.30 Święta wojna (s.) 16.00 Panorama 16.15 M jak miłość (s.) 17.00 Kulisy serialu M jak miłość 17.10 Ale jazda! (pr. public.) 17.35 Wywiady Barbary Walters (pr. rozryw.) 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Złoty interes (teleturniej) 20.00 Panorama flesz 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Kulisy serialu M jak miłość 21.05 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.00 Panorama 22.20 Biznes (pr. public.) 22.25 Sport telegram 22.40 Fahrenheit 9/11 (film dok.) 0.45 Wieczór artystyczny 1.15 Ale jazda! (pr. public.).

TV KATOWICE

6.30 Gramy dla was 7.00 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 7.50 Trafiony zatrudniony (pr. public.) 8.45 Gość dnia (pr. public.) 9.00 Zagadki natury (s. dok.) 9.45 Sprawa na

DWA KROKI DO NIEBA

Film-obyczajowy, 100 min, Włochy 1999

TVP 1, wtorek 1. 3., godz. 23.15
Reżyseria: Sergio Martino
Występują: Giulia Boschi, Pino Quartullo i inni.

Rosanna i Marcello są małżeństwem od kilku lat. Mieszkają w Turynie, tworzą udany i szczęśliwy związek. Ona prowadzi z koleżanką sklep zielarski, on zajmuje się ochroną środowiska. Nie mogą mieć własnych dzieci, od dawna starają się o możliwość adopcji. Procedury są jednak długie i skomplikowane. Trzeba dopełnić setek formalności, wypełnić stoły formularzy, pomyślnie przejść dziesiątki rozmów i prowadzone przez służby socjalne „śledztwo”...

dziś (s.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia (pr. public.) 11.45 Wierze, wątpię, szukam (mag. religijny) 12.10 Telenowyny (mag.) 12.35 Na wolności (s. dok.) 13.48 Agrobiznes (mag.) 14.00 Bądź zdrow! (pr. med.) 14.45 Dobre praktyki (pr. dok.) 15.00 Janka (s.) 15.45 O tym, jak Gary odkrywa Polskę (mag.) 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza (film dok.) 16.50 Magazyn medyczny 17.05 Blżej Europy (mag.) 17.50 Relacje (pr. public.) 18.00 Aktualności 18.25 Magazyn sportowy 18.35 Raport z akcji (mag.) 19.00 Klan (s.) 19.25 Świat (pr. public.) 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier (mag.) 21.00 Echa dnia (pr. public.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Nasz reportaż (pr. dok.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.55 Kurier sportowy 23.10 Federico Fellini - Jestem wielkim kłamcą (film dok.) 0.05 Sukces (s.).

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag.) 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Pokemon (s. anim.) 7.30 Zbuntowany anioł (s.) 8.25 Interwencja (mag.) 8.45 Jezioro marzeń (s.) 9.40 Idol 4 (pr. rozryw.) 10.40 Czulość i kłamstwa (s.) 11.10 Samo życie (s.) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.50 TV Market (mag.) 13.05 Twój lekarz (pr. med.) 13.20 Wystarczy chcieć (pr. med.) 13.30 Exclusive - najciekawsze historie świata 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Interwencja (mag.) 16.20 Świat według Kiepskich (s.) 16.55 Stan wyjątkowy (s.) 17.55 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.15 Daleko od noszy (s.) 20.45 Gwiezdne wojny - Mroczne widmo (film USA) 23.45 Boston Public (s.) 0.40 Biznes Wydarzenia (pr. public.) 1.10 Nasze dzieci (pr. public.) 2.00 Ptaszek na uwięzi (film USA) 3.50 Aquaz music zone (mag.).

TVC 1

5.00 Sama w domu (mag.) 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) 9.00 Telanek (dla dzieci) 9.05 Śpiewanki 9.10 Klocki (dla dzieci) 9.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek (mag.) 10.00 Wiadomości 10.05 Strażnik dusz (s.) 11.00 Życie na zamku (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniery (mag.) 14.05 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego II (s. dok.) 15.00 Oczarowanie IV (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) 16.35 Simpsonowie XIV (s.) 17.00 Przyjaciół VI (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Saga rodu Forsythów (s.) 21.20 Wspomnienia przeszłości: Wędrówki z dinozaurami (s. dok.) 21.55 Na tropie 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Poprask (mag. muz.) 23.50 Pomarańcza (mag.) 0.20 Tworzenie państwa (pr. sat.) 0.35 Przyjaciół VI (s.) 1.00 Allo! Allo! (s.) 1.25 W wywiadzie II (s.) 2.05 Aż do nieba (dok.) 2.30 Wydarzenia, komentarze 3.05 Świat sztuki 3.55 Ten nasz czeski charakter 4.25 Kalendarium.

TVC 2

5.00 Europa dziś (mag.) 5.30 Reportaż TVC 6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Co mogą zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Diagnostyka (mag.) 9.00 Dobre rano z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Zagadkowa przyroda (s. dok.) 12.30 Kultura (mag.) 13.00 Powrót do źródeł (s. dok.) 13.20 Zestaw bajkowy Edka (dla dzieci) 15.20 Blok publicystyki ekologicznej 16.20 Telewizyjny uniwersytet (pr. ed.) 16.30 Rodzina a szkoła (mag.) 16.50 Popularis (mag.) 17.20 Rzeczy, ciała, anioły (dok.) 17.35 Babilon (mag.) 17.55 Allo! Allo! (s.) 18.20 Po-

prask (mag. muz.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Świat motorów (mag.) 19.40 GEN (s. dok.) 20.00 W przebraniu za policjanta (dok.) 21.00 Na pływalni z Bohdanem Pivońką (talk show) 21.25 Na moll, czyli Piosenki Bolka (pr. muz.) 22.05 Odpoczywaj w pokoju II (s.) 23.00 Paszkwil (mag.) 23.30 Dograne (mag. sport.) 0.00 Problemy rodzinne 0.30 Oświeć: naziści i ostateczne rozwiązanie 1.15 Za ścianą 1.45 Świat motorów 2.25 Koncert ze Senatu 3.00 Newshour with Jim Lehrer 4.00 Euronews.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Duże koty (dok.) 9.20 Tylko jedna noc (film USA) 11.00 Nowakowie (s.) 11.30 Stary II (s.) 12.35 Marianna, królowa nocy (s.) 13.20 Darowane serce (s.) 14.10 Moja puszysta Walentyna (s.) 15.00 Dziewczyny Gilmore'a IV (s.) 15.50 Chicago Hope III (s.) 16.40 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.10 Właśnie teraz 17.25 Kobra 11 VII (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Palić wam to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 1 przeciw 100 (teleturniej) 20.55 Na własne oczy (pr. publ.) 21.50 Nowa Podróżomania (mag. podr.) 22.30 Chirurgia plastyczna z o.o. (s.) 23.25 Zmarły w chwili przybycia (film USA) 1.10 Łowcy koszmarów II (s.) 2.25 Poszukiwani (s.) 4.35 Zachodni wiatr (s.).

PRIMA

8.00 Largo (s.) 8.55 Wbrew losowi (s.) 9.45 Wspaniali i bogaci (s.) 10.15 Prima jazda (mag.) 11.05 Hotel Orth VI (s.) 12.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 12.55 Świat Dawsona II (s.) 13.45 Pan Złota Rączka III (s.) 14.15 Beverly Hills 90210 I (s.) 15.10 Morderstwa w Kitzbühel (s.) 16.00 Ostry dyżur IX (s.) 16.55 Hercule Poirot (s.) 17.50 Obwód Wolfa IV (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 20.55 Spotkanie z Jiřim Krampolem (pr. roz.) 22.20 Vekslák (film czes.) 23.55 Do rzeczy! 0.05 t-music 1.00 Szybka wygrana 2.25 Salon samochodowy 2.55 Sauna (talk show) 3.45 Prima archiwum.

ŚRODA 2 MARCA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Cafe serio (pr. public.) 8.25 Kawa czy herbata? (mag.) 9.05 Ania z Zielonego Wzgórza (s. anim.) 9.30 Domisie (dla dzieci) 10.00 Rupert (s. anim.) 10.25 Moda na sukces (s.) 10.55 Bez pardonu 2 (s.) 11.55 Książki na zimę (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Samo życie (pr. dok.) 12.45 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.39 Książki na zimę (mag.) 13.40 Wielki świat małych odkrywców (mag.) 14.00 Kuchnia z

SPORT PRZYSZŁOŚCI

Film akcji, 86 min, USA 1998

TVP 2, środa 2. 3., godz. 23.10
Reżyseria: Ernest R. Dickerson
Występują: Dean Cain, Vanessa L. Williams, Wesley Snipes i inni.

Świat w roku 2025 bynajmniej nie jest spokojny. Podzielony pomiędzy dwa hipermocarstwa - Sojusz Północnoamerykański i Wspólnotę Pacyfiku - aż drży od skrywanych i nieskrywaną nienawiści. Z jednym tylko problemem poradził sobie do końca: nie ma w nim wojen gangów. Zamiast zabijać się wzajemnie w walce o terytoria, gangsterzy toczą ze sobą sportowe pojedynki w grze zwanej "sportem przyszłości". Zwycięzca bierze wszystko. Nikt nie traci życia, a konflikt zostaje zażegnany.

Okrasą (mag.) 14.25 W poszukiwaniu Szekspira (s. dok.) 14.55 Książki na zimę (mag.) 15.00 Wiadomości 15.10 Kochamy polskie komedie (teleturniej) 15.35 Moda na sukces (s.) 16.00 SF - symulator faktu (dla młodzieży) 16.25 Recepty Jedyńki (pr. med.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Sądzi (s.) 17.50 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Klan (s.) 19.00 Lippy & Messy (pr. edukacyjny) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Prosto w oczy (pr. public.) 20.30 Między nami (pr. rozryw.) 20.55 Siła nadziei (film USA) 22.35 Wiadomości 22.50 Spis cudzołożnic (film pol.) 23.55 Złoty Wołk - 50 lat Jana Wołka (pr. rozryw.) 0.45 Polowanie na czarownicę (s.).

TVP 2

6.45 Złotopolscy (s.) 7.10 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.20 Sześć milionów sekund (s.) 7.45 Wyprawa profesora Gąbki (s. anim.) 7.55 Kasztaniaki (s. anim.) 8.10 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 9.50 M jak miłość (s.) 10.35 Pytanie na śniadanie (mag.) 11.15 Panorama 11.22 Pytanie na śniadanie (mag.) 11.50 Święta wojna (s.) 12.20 Ślub, wesele i wideo (s. dok.) 12.45 10 minut tylko dla siebie (mag.) 13.00 Panorama 13.30 Gorący temat (s.) 13.55 Życie do poprawki 2 (s.) 14.40 Znaki czasu (mag.) 15.05 Kraj się śmieje (pr. rozryw.) 16.00 Panorama 16.10 M jak miłość (s.) 17.00 Kulisy serialu 'M jak miłość' 17.05 Wiedźmin (s.) 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) 20.00 Panorama flesz 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Kulisy serialu 'M jak miłość' 21.00 Komornicy (s.) 21.30 Kabaretowy alfabet Dwojki (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.20 Biznes (pr. public.) 22.25 Sport telegram 22.40 S jak szpieg (s. dok.) 23.10 Sport przyszłości (film USA) 0.40 Listy ze Wschodu (pr. dok.).

TV KATOWICE

6.30 Gramy dla was 7.00 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Magazyn medyczny 8.05 Blżej Europy (mag.) 8.45 Gość dnia (pr. public.) 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza (film dok.) 16.50 Zrobię to sam (mag.) 17.05 Trójka tam była... (pr. dok.) 17.50 Kroniki miejskie 18.00 Aktualności 18.25 Magazyn sportowy 18.35 Jest taka sprawa... (mag.) 19.00 Klan (s.) 19.25 Teleplotki (mag.) 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia (pr. public.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe 21.55 Made in Silesia (pr. edukacyjny) 22.15 To jest temat (mag.) 22.55 Kurier sportowy 23.10 Matki (s.).

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag.) 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Pokemon (s. anim.) 7.30 Zbuntowany anioł (s.) 8.30 Interwencja (mag.) 8.50 Stan wyjątkowy (s.) 9.45 Strażnik Teksasu (s.) 10.40 Czulość i kłamstwa (s.) 4 11.10 Samo życie (s.) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.50 TV Market (mag.) 13.05 Rocket Power (s. anim.) 13.30 Domowa kawiarenka (mag.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Kiepskich (s.) 17.00 Ochrona absolutna (s.) 17.55 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.15 Idol 4 (pr. rozryw.) 21.15 Ptaszek na uwięzi (film USA) 23.45 Biznes Wydarzenia (pr. public.) 0.15 Pierwsza fala (s.) 1.10 Kuba Wojewódzki (pr. rozryw.) 2.10 Magazyn sportowy.

TVC 1

5.00 Sama w domu (mag.) 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) 9.00 Simpsonowie XIV (s.) 9.30 Zapomniane wyprawy (dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Zła krew (s.) 11.15 Szczęście domowe (mag.) 11.45 Film o filmie: Szerokie nieszczęśliwych wypadków (dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Mieszkanie sztuka

jest (mag.) 14.00 Wiadomości Świat książek (mag.) 14.35 Węca kamera (s. dok.) 15.05 4 nie (teleturniej) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) 16.35 Meduza (pr. muz.) 17.30 Przyjaciół VI (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody Report (aktualności reg.) 18.30 pokrywka (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości 19.15 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki i Słaska 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.30 Świętynie wyglądał (s.) 20.50 W wywiadzie II (s.) 21.00 show M. Donutla 22.30 Wydarzenia komentarze 23.00 Prognoza pogody 23.05 Bramki, punkty, sekundy 23.10 Losowanie Sportki i Słaska 23.15 Oczarowanie IV (s.) 0.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szczęśliwi Przyjaciół VI (s.) 0.40 Talk show Krausa 1.20 Allo! Allo! (s.) 1.30 pokrywka 2.20 Po czesku 2.30 rzenia, komentarze 3.05 Reportaż TVC 3.40 Czeskie muzyki 2004 4.40 GEN.

TVC 2

5.00 Telewizyjny uniwersytet 5.10 Rodzina a szkoła (mag.) 5.30 popularis (mag.) 6.00 Gdzie pić pomagają (mag.) 6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na pływalni z Bohdanem Pivońką 9.00 Dzień z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Euronews 12.10 tropie 13.30 Dzieci z Afryki 13.40 Przygody Odyszeusza (s.) 14.00 Mądronos (dla dzieci) 14.15 Wizytówka 14.45 Wizyta w zespole Game Page (mag.) 15.10 Poprask (mag. muz.) 15.40 Spozostreżenie granicy 15.50 Cudowny świat nad oceanach (s. dok.) 16.15 Przemne niebo (s. dok.) 17.05 Skarby (s. dok.) 17.20 Wielki wóz (mag.) 18.00 Allo! Allo! (s.) 18.20 Rodzina w domu (mag.) 18.55 Wiadomości regionalne 19.00 Sportowe 19.40 Lapidarium 20.00 Film polski: Ostatni cesarz (film w.) 22.35 LeGaTo (mag.) 23.05 Film polski: Ateliery - historia (s. dok.) 0.20 W przebraniu za policjanta (dok.) 1.20 Babilon 1.40 Wielki tropie 3.00 Newshour with Jim Lehrer 4.00 Euronews.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 amerykański (dok.) 9.25 Kłopoty skandal (film kan-USA) 10.15 Nowakowie (s.) 11.25 Stary II (s.) 12.35 Marianna, królowa nocy (s.) 13.20 Darowane serce (s.) 14.10 Moja puszysta Walentyna (s.) 15.00 Dziewczyny Gilmore'a IV (s.) 15.50 Chicago Hope III (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Kobra 11 VII (s.) 18.15 Prognoza pogody M.A.S.H. (s.) 18.50 Palić wam to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości 19.35 pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. rozryw.) 20.35 Uciekinierzy (film USA) Szukając sprawiedliwości (film pol.) 0.10 Trzeci patrol V (s.) 2.10 W wywiadzie II (s.) 2.55 Poszukiwani Zachodni wiatr (s.).

PRIMA

8.00 Largo (s.) 8.55 Wbrew losowi (s.) 9.45 Wspaniali i bogaci (s.) 10.15 Prima jazda (mag.) 11.05 Hotel Orth VI (s.) 11.55 Leśniczówka Falkenau (s.) 12.50 Świat Dawsona II (s.) 13.45 Pan Złota Rączka III (s.) 14.15 Beverly Hills 90210 I (s.) 15.05 Morderstwa w Kitzbühel (s.) 15.55 Ostry dyżur IX (s.) 16.50 Hercule Poirot (s.) 17.50 Obwód Wolfa IV (s.) 18.40 Wydarzenia kulturalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulturalne) 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Simpsonowie XIV (s.) 20.50 Podróżomania 21.25 Dementi (pr. roz.) 22.20 kowe zniknięcia (film USA) 23.45 Rzeczy, ciała, anioły (dok.) 0.00 Mutant X (s.) 0.45 wygrana 2.10 Świat 2005 (talk show) 3.30 Prima archiwum

Telewizja zastrzeżenie sobie prawo nadawania

Kronika Rodzinna

Dziś, 1 marca przypominamy sobie 100. rocznicę urodzin naszej Kochanej Mamusi, Babci i Prababci **śp. ANNY SZOTEK** z Hawierzowa Błędowic. Z miłością i szacunkiem wspominają syn Bolesław z Alenką, wnuczka Barbara z rodziną i wnuk Tomasz z rodziną GL-112

Mateczko kochana nad wszystko na świecie...
Dnia 2 marca 2005 mija piętnasta rocznica śmierci naszej Kochanej Mamusi **śp. WIKTORII BOCKOWEJ** z Łyżbic. Z niegasnącym smutkiem wspominają córki i syn z rodziną GL-106

Czas szybko mija, lecz pamięć w naszych sercach pozostaje.
Dnia 2 marca 2005 mija dziesiąta rocznica śmierci naszego Kochanego **śp. PhDr. WŁADYSŁAWA PASZA, CSc.** z Karwiny. Wszystkich, którzy Go znali i szanowali, o chwilę wspomnień i cichej zadumy prosi syn z rodziną. RK-042

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 26. 2. 2005 zmarła nagle w wieku 81 lat nasza Najdroższa Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia **śp. ANNA RYCHLIKOWA** zamieszkała w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek dnia 3 marca 2005 o godz. 10.00 z kościoła katolickiego w Karwinie Łąkach. W smutku pogrążona rodzina. Autobus od kościoła na cmentarz zapewniony. RK-044

Nie płaczcie drodzy, że idę spać, tego spokoju mi życzcie. Tylko wieczne wspomnienie w sercach zachowajcie.
W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 27. 2. 2005 opuścił nas na zawsze w wieku 68 lat nasz Ukochany Ojciec, Dziadek, Pradziadek, Teść, Brat, Kuzyn, Szwagier i Wujek **śp. BRONISŁAW DROPCZYŃSKI** zamieszkały w Suchej Górnej. Pożegnanie Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek dnia 4 marca 2005 o godz. 14.30 z sali obrzędów pogrzebowych w Suchej Górnej. Zasmucona rodzina. AD-035

B. Trojak nad Wisłą

WARSZAWA (kor) – W Bibliotece Narodowej w Warszawie czynna jest wystawa pn. „Czechy. Daleko czy blisko?”. Wernisażowi – w ubiegłą środę – towarzyszył wieczór literacki z udziałem trzech poetów: **Tobiáša Jirousa, Petra Payne'a** oraz **Bogdana Trojaka**. Pochodzący z Wędryni Trojak mieszka obecnie w południowo-morawskiej miejscowości Parzezowice. Jest m.in. autorem kilku tomików, założycielem gimnazjalnej grupy twórczej PaRaNoJa, pisma „Weles” oraz wielu inicjatyw poetyckich. Zaolzia-kom nieobce jest również nazwisko P. Payne'a, uczestnika wielu czesko-polskich spotkań literackich chociażby w Gieszynie czy Brnie. Wystawę zorganizowało Czeskie Centrum w Warszawie wspólnie z Biblioteką Narodową w Pradze. Ekspozycja, która potrwa do 24 kwietnia, przedstawi Czechów poprzez wybrane tematy z zakresu kultury i historii. Uwzględnia również wątki polsko-czeskie.

Pokłon dawcom życia

TRZYNIEC (wak) – Jutro i pojutrze w Szpitalu Trzyniec odbędzie się uroczystość, podczas której przedstawiciele szpitala oraz MO Czeskiego Czerwonego Krzyża wręczą honorowym krwiodawcom plakiety Janskiego. Srebrne Plakietki za 15 odbiorów krwi otrzymają 84 osoby, Złote Plakietki (za 40 odbiorów) – 54 osoby. Złotymi Krzyżami II stopnia za 80 odbiorów krwi uhonorowani będą dwaj krwiodawcy. – Honorowe krwiodawstwo ma w regionie trzynieckim długoletnią tradycję. Obecnie mamy w rejestrze ponad cztery tysiące osób, które dzielią się z innymi tym życiodajnym płynem. Jesteśmy więc samowystarczalni – mówi dr **Věra Farbiakowa**, ordynator Stacji Krwiodawstwa trzynieckiej placówki. – Zdarza się jednak, zwłaszcza latem, kiedy ludzie wyjeżdżają na urlopy, że w naszym banku brakuje krwi. Zwracamy się wtedy z apelem, najczęściej za pośrednictwem środków masowego przekazu, do nowych krwiodawców. Nigdy nas nie zawiedli. Nie musieliśmy więc ani ograniczać, ani przekładać ważniejszych operacji na później. Każdy krwiodawca przed zabiegiem musi poddać się serii badań. Próbkę jego krwi sprawdzana jest pod kątem obecności wirusa HIV, dwóch rodzajów żółtaczki oraz kiły. Nie każdy też może zostać krwiodawcą. Obowiązują tu ściśle przepisy. – *Krwii nie pobiera się od osób, które przebyły chorobą zakaźną, od cukrzyków oraz osób powracających z krajów, w których występują masowo choroby zakaźne. Jeżeli człowiek po powrocie z tych krajów ryzyka chce oddać krew, musi odczekać okres kwarantanny. Jednorazowo od dawcy pobiera się 450–470 mililitrów krwi; mężczyźni oddają krew 4 razy, kobiety 3 razy w roku. Może ją oddawać każdy zdrowy człowiek w wieku od 18 do 60 lat – mówi dr Farbiakowa.* W szpitalu trzynieckim krew można oddać na oddziale hematologii i transfuzji we wtorki i piątki. Przedtem należy jednak umówić się telefonicznie pod numerem 558 325 175.

Wo w teatrze

SCENA POLSKA – TRZYNIEC: Szalone przygody (1, godz. 12.30, studenci); 19.00, grupa TRP). SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Czarnodzijska lampa Aladyna (2, godz. 10.00, studenci).

Wo w kinach

KARWINA – Centrum: Bardzo długie oczekiwania (1, 2, godz. 17.30, 20.00); Reflex: Dogrywka (1, 2, godz. 17.00); Błękit (1, 2, godz. 20.00); HAWIERZÓW – Centrum: Dr Dolittle 2 (1, 2, godz. 15.30); Aviator (1, 2, godz. 17.00; 20.00); CIESZYN – Piast: Pamiętnik królewski 2: Królewskie zaręczyny (1, 2, godz. 15.00); Bardzo długie zaręczyny (1, 2, godz. 17.30, 20.00).

Wo na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30). POLSKIE AUDYJCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19.00–19.15, nie: 18.30–19.00.

Wo w terenie

OLBRACHCICE – UWAGA ABONEN- tów Szarych Polskiej z Olbrachcic grupa D. Zmiana: na przedstawienie Szalone przygody jedziemy 6. 3. a nie 13. 3. jak jest na zaproszeniu, godzina bez zmian. Autobus zapewniony. Klub Kobiet zaprasza na swe kolejne spotkanie w środę 2. 3. o godz. 16.00 w Domu PZKO. WĘDRYŃA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie 1. 3. o godz. 15.00 do Czytelni. BYSTRZYCA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza 2. 3. o godz. 17.00 na tradycyjne spotkanie do Domu PZKO. TRZYNIEC STARE MIASTO – zarząd MK PZKO zaprasza na Walne Zebranie 3. 3. o godz. 16.00 do świetlicy Koła. Program na miejscu. KARWINA RAJ – Klub Kobiet zaprasza członków Klubu Seniora oraz

sympatyków PZKO na odczyt p. Otyliki Toboła 3. 3. o godz. 16.00 w Domu PZKO w Karwinie Raju.

▲ Klub Seniora zaprasza członków i sympatyków na spotkanie z prelekcją Dr. Stanisława Kondziolki pt. „Konferencja w Jajcie” 1. 3. o godz. 16.00 do Domu PZKO.

BŁĘDOWICE – MK PZKO zaprasza na Bal Młodzieżowy 5. 3. o godz. 19.00 w Domu PZKO. Miejscówki do nabycia w bibliotece w poniedziałki i środy.

▲ MK PZKO zaprasza swych członków na Walne Zebranie 6. 3. o godz. 15.00 w Domu PZKO.

CIERLICKO – MSz zaprasza na balik dziecięcy pt. „Cierlicko się śmieje” 5. 3. o godz. 15.00 w Domu Młodzieży w Cierlicku. W programie: występ dzieci szkoły i przedszkola oraz gościnnie wystąpi zespół „Błędowice”.

ORŁOWA – MK PZKO zaprasza na Walne Zebranie z obchodami Dnia Kobiet 5. 3. o godz. 16.00 do Domu PZKO. Po zebraniu o godz. 18.00 Sejmik Gminny.

Wielgrzymki

CZ. CIESZYN – Parafia pw. NSPJ w Alejach zaprasza wszystkich zainteresowanych na pielgrzymki! W dniach 13-15. 5. odbędzie się pielgrzymka do Lichenia (oraz do Torunia i Gniezna); 16-21. 7. XV Piesza Pielgrzymka Zaolzie – Jasna Góra; 20-21. 7. odbędzie się III Pielgrzymka rowerowa Zaolzie – Jasna Góra; 21-22. 7. XIII Pielgrzymka autokarowa Zaolzie – Jasna Góra (w drugim dniu w programie – Wieliczka); 10. 9. – III Piesza Pielgrzymka z Cz. Cieszyna do Frydka; 8. 10. – „Swa-ty Kopeček” k/Ołomuńca – pielgrzymka autokarowa. Informacje i zgłoszenia: Jadwiga Franek, tel. 731 707 132 oraz 731 770 517.

Wo za Olzą

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIE-GO, ul. T. Regera 6, Cieszyn: 4. 3. o godz. 14.00 wernisaż wystawy akwarel Zbigniewa Damca pt. „Olza jakiej nie znasz” połączony z prezentacją albumu „Olza”. Wystawa potrwa do 28. 3.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja, Bielsko-Biała: do 6. 3. wystawy „Signal box/Nastawnia” oraz „Inc. Sztuka wobec korporacyjnego przemówienia miejsc publicznej ekspresji (w Polsce)”. Otwarte wt-pt: 10-18, so-nie: 10-16.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI – BIAŁA GALE-RIA: do 10. 4. wystawa obrazów, rysunków i ilustracji Jolanty Lyskowej-Petrzilkowej. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

▲ GALERIA WIELKA: do 27. 3. wystawa Józefa Drona „Wybór z twórczości”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie: do 18. 3. wystawa grafiki komputerowej Małgorzaty Luszczak. Otwarte po-pt: 10-16, czw: 10-17

BIBLIOTEKA MIEJSKA, Sibica: 2. 3. o godz. 17.00 wernisaż wystawy obrazów Martina Birtusa „Beskidy moimi oczami”. Wystawa potrwa do 29. 3. Otwarte w godz. otwarcia biblioteki.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 4. 3. wystawa grafiki i obrazów Jiřígo Sibinskiego. Otwarte: wt-pt: 9-12, 12.30-17, so: 10-13, 13.30-18.

Tylko Konsulat!

W artykule w sobotnim numerze „Głosu Ludu” „Dar dla polonistyki” błędnie podaliśmy, że fundatorem telewizora dla Pracowni Języka Polskiego i Kultury Polskiej wydziału filozoficznego UO była m.in. fundacja „Semper Polonia”. Jedynym darczyńcą był jednak **Konsulat Generalny w Ostrawie**. Za tę nieścisłość przepraszamy. Redakcja

Marzenia o parku wodnym

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) – Władze gminy zamierzają przeprowadzić w br. remont kapitalny gminnej pływalni i przekształcić ją w nowoczesny park wodny. Chodzi o kosztowną inwestycję rzędu 12-15 mln Kč. Samorząd wystąpił zatem o dotację do resortu rozwoju regionalnego. Jeśli środki z ministerstwa wpłyną do gminnej kasy do kwietnia lub najpóźniej w maju, z odnowionej pływalni będzie można korzystać jeszcze tego lata. Zastępca wójta **Alojzy Martynek** powiedział „Głosowi Ludu”, że prace powinny trwać nie dłużej niż dwa miesiące. Podczas remontu duży basen, dotychczas plastikowy, zastąpiony zostanie basenem ze stali nierdzewnej. Dojdzie ponadto do modernizacji urządzeń oczyszczających wodę.

ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w księgarni Klubu Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w Odd. Literat. Biblioteki w Karwinie Frysztaće (przy rynku); e-mail: ogłoszenia@glosludu.cz

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu”, ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn 737 01 ◆ Redaktor naczelny Beata Schönwald ◆ Telefon: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: info@glosludu.cz ◆ Oddział redakcji: ul. Novinářská 3, Ostrava 709 29, tel. 597 450 252, e-mail: glosludu@volny.cz ◆ Dostawę prenumeratom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51; zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: abocentrum@mediaservis.cz; reklamacje – tel.: 800 800 890 ◆ Kolportaż: SdM, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegross, s.r.o. ◆ Druk: Ringier Print, s.r.o., Ostrava ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222 ◆

O mediach i szkole

CIERLICKO (bag) - W Domu Polskim im. Żwirki i Wigury spotkało się 24. 2. na sejmiku gminnym 17 osób z Cierlicka i Stanisławic, które, choć administracyjnie połączone są z Czeskim Cieszyinem, od lat ściśle ze sobą współpracują. Pełnomocnik **Jan Przywara** i przedstawiciel Rady Polaków **Wawrzyniec Fójcik** poinformowali o działalności RP w czasie ostatniej kadencji. Dyskusję zdominował temat „Głosu Ludu”, polskiej pięciominutowki telewizyjnej, szkolnictwa. **Barbara David**, dyrektor najmniejszej

chyba polskiej szkoły, której udało się wywalczyć osobowość prawną, wskazała na pewne niedogodności nowej ustawy szkolnej wobec małych klasówek.

Sejmik Gminny powołał Komitet Obwodowy i zobowiązał nowego pełnomocnika Wawrzynca Fójcika do zwołania go do końca lipca br. Delegatami na Zgromadzenie Ogólne Kongresu Polaków w RC zostali: **Wawrzyniec Fójcik, Barbara Glac, Barbara David, Jan Przywara i Andrzej Štirba** jako rezerwowi.

Jawornik bliżej Nysy

JAWORNIK (mro) - Wymiana poby- tów, sprzedaż przedmiotów wyprodukowanych w warsztatach pracy chronionej, ale i wymiana doświadczeń jest treścią umowy podpisanej w ub. tygodniu przez jednostki „Caritas” z Nysy oraz z Jawornika w mieście pod Jankim Wzgórzem.

- *Chcielibyśmy rozpocząć współpracę od akcji kulturalnych, wymie-*

niać doświadczenia na kursach doszkalających lub umożliwić naszym klientom pobyt w polskich domach opieki i vice versa - powiedział **Robert Neugebauer**, dyrektor „Caritas” w Jaworniku. Obie instytucje mają w planach także stworzenie programów współpracy, o których finansowanie będą wnioskować do Unii Europejskiej.

redakcyjnej pocztę

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Walne w Rychwałdzie

Historia powstania Rychwałdu sięga połowy XIII wieku. Rychwałd wraz z okolicznymi wsiami stanowił majątek przyklasztorny Benedyktynów z Tyńca, którzy założyli klasztor w Orłowej.

Pierwsza historyczna wzmianka o Rychwałdzie znajduje się w wykazie wsi odprowadzających dziesięcinę biskupowi we Wrocławiu i sięga roku 1305. Od tego zapisu upłynęło w roku bieżącym 700 lat. Rychwałd w roku 1985 stał się miastem, według ostatniego spisu ludności liczy 6771 obywateli, z czego 180 deklaruje narodowość polską. Połowa z nich to członkowie Miejscowego Koła PZKO.

Na Walne Zebranie Miejscowego Koła przybyło w sobotę 19 lutego 37 osób. Najmilszym akcentem tej imprezy był występ 5-ciu przedszkolaków-starszaków z polskiego przedszkola z Karwiny Frysztatu. Ze swoją kierowniczką p. Elżbietą Gałuszką w pięknym programie kulturalnym przedstawili szereg obrzędów przed Bożym Narodzeniem i złożyli również życzenia babciom i dziadkom z okazji niedawnego ich święta. Następnie wystąpili „Rychwałdzianie” z okolicznościowym programem.

Na walne zebranie MK PZKO w Rychwałdzie, połączone z sejmikiem gminnym, przybyło szereg oficjalnych gości: prezes ZG PZKO Zygmunt Stopa, prezes Kongresu Polaków Józef Szymczek, przedstawiciel „Wspólnoty” **Tadeusz Toman**, burmistrz Rychwałdu **Jiří Absolon** i delegacja MK PZKO z Lutyni Dolnej z prezeską **Marią Sztwiertnią**. Wszyscy goście zabierali głos w dyskusji. Poruszone zostały

najważniejsze sprawy, które powinny zainteresować polskie społeczeństwo na Zaolziu w roku bieżącym, jak IX Zgromadzenie Ogólne Kongresu Polaków, rajd śladami pomników upamiętniających ofiary II wojny światowej, Festiwal PZKO w Trzyńcu, XX Zjazd PZKO, wybory do władz lokalnych w r. 2006. **Jiří Absolon** poinformował o imprezach związanych z obchodami 700-lecia Rychwałdu i podziękował pezetkaowcom za pracę wykonaną dla miasta. Były podziękowania za dobrą współpracę obu Kół od prezeski **Marii Sztwiertni** a od prezesa Rady Obwodowej **Orłowa Władysława Orszulika** za aktywny udział MK Rychwałd w Chłopskim Festynie w Orłowej.

W tym roku najważniejszą z imprez będzie Biesiada Śpiewacza z okazji 95-lecia polskiego śpiewactwa chórowego w Rychwałdzie i 700-lecia założenia miasta, która odbędzie się 22. 10. w Domu Kultury.

Członkowie rychwałdzkiego Koła, którzy wykazali największe zaangażowanie w budowie sanitariatów w swej siedzibie, zostali odznaczeni Złotą Odznaką „Za zasługi”. Byli to **Anna Cader, Jan Szkauder, Karol Waleczko i Józef Uher**. Odznaki, wraz z honorowymi dyplomami wręczył im prezes ZG PZKO **Zygmunt Stopa**.

MK PZKO jest jedyną polską organizacją w Rychwałdzie. Dlatego walne zebranie MK połączone z sejmikiem gminnym. Dyskusję rozpoczęła na zebraniu kontynuowano przy smacznym poczęstunku podanym przez **Panię z Zespołu Kobiet**. **Halina Gawlas**

Wracanie do korzeni

Orłowa Miasto, zwana od początku ubiegłego stulecia „Śląskimi Atenami”, dla istniejącej tam dużej liczby szkół średnich (np. dwa gimnazja, akademia handlowa, szkoła handlowa, szkoła dla pielęgniarzek, szkoła techniczna) i Łazy, kiedyś potężna, etnicznie polska gmina, siedziba znaczących instytucji, podjęły przed 10 laty trudną decyzję: połączyły się w jedno Koło PZKO.

Dawna Orłowa nie istnieje i wzrasta liczba osób przekonanych o tym, że jest tylko Orłová-Lutyné. Centrum dawnych Łazów znajduje się dziś pod hawierzowską szosą.

Dnia 26 lutego zebrała się jedna piąta bazy członkowskiej Koła, t.j. ok. 30 osób, na walnym zebraniu. Prezes **Leon Kasprzak** przedstawił sprawozdanie z działalności za okres ubiegły i plany na rok przyszły. Przebiegły wybory zarządu. Były oklaski dla

zaczynnych gości: prezesa ZG **Zygmunta Stopy** i prezesa orłowskiej Rady Obwodowej **Władysława Orszulika**. Poinformowali oni o zamiarach i planach ZG i Obwodu. A więc standard wszystkich Walnych? Niezupenie. Specyfika na tym polega, że schodzą się dawni orłowianie i izzianie, którzy od lat mieszkają poza terenem, gdzie ich korzenie. Cieszy, że jest lokal, że przy kole stałe działo, już jako jedyny. Klub Kobiet pod kierownictwem pani **Melanki Wilczek** i niezawodnie przygotowuje wszystkie imprezy od strony kulinarnej. Szkoda tylko, że grypa nie pozwoliła zaistnieć programowi kulturalnemu. Było miło, przyjdziemy na następne akcje. Tak, jak przychodzą obywatele **Łak, Dąbrowy, Starej Karwiny**, których lobby węgłowe pozabawiło „Małej Ojczyzny”.

Z.K. (nazwisko i adres do wiadomości redakcji)

Wydarzenia sportowe

HOKEJOWY WEEKEND: TRZYNIEC MĘCZYŁ SIĘ Z JIHLAWĄ • WITKOWICE W PLAYOFFS

Orłowa nie awansowała do finału

Po weekendzie znani są już wszyscy uczestnicy fazy play off Tipsport Ekstraligi hokeja na lodzie. W sobotę decydujący krok uczynili gracze Witkowic, którzy po remisie z Libercem jako jedyny reprezentant naszego regionu zapewnili sobie start w gronie ośmiu najlepszych zespołów. Ostrawianie, bez względu na wynik dzisiejszej - ostatniej kolejki, fazę zasadniczą zakończą na siódmym miejscu i w ćwierćfinale playoffs zmierzą się ze Spartą Praga. Wszystko wskazuje na to, że prężanie w dzisiejszym pojedynku z Trzyńcem będą oszczędzać swych kluczowych zawodników. Dla Stalowników to z kolei ostatni akcent, nieudanego z punktu widzenia Trzyńca sezonu. Podopieczni trenera **Lubomira Pokoviča** przynajmniej w miarę godnie pożegnali się z własną publicznością, wygrywając w niedzielę po dogrywce 2:1 z Jihlawą. Dużym smutkiem powiało natomiast w Orłowej. Podopieczni trenera **Pavla Leksovskiego** przegrali 1:2 z Blanskim - w sobotnim decydującym półfinałowym meczu playoffs II ligi i bramy finału pozostały dla nich zamknięte. „Orły” w serii granej do trzech zwycięstw prowadziły już 2:0, ale Blansko potrafiło zwyciężyć w trzech meczach pod rząd i w finale grupy wschodniej II ligi trafi na Prošćejów.

TIPSPORT EKSTRALIGA
W kadrze Trzyńca na niedzielny mecz z Litwinowem zabrakło po raz kolejny byłego kapitana zespołu **Richarda Krála**. Doświadczony trzyńciecki napastnik nie pojawi się również w dzisiejszym spotkaniu na lodzie Sparty Praga. Krażą pogłoski, że to ostatni sezon Krála pod Jaworowem, działacze trzyńcieckiego klubu jednak nie chcą na razie potwierdzić tych informacji. Tak czy inaczej w pojedynku z Jihlawą, jak również w dzisiejszym meczu ze Spartą trener **Lubomir Pokovič** postanowił dać szansę gry młodszemu zawodnikowi. Na konferencji prasowej po meczu z Jihlawą trener **Pokovič** nie chciał się też wypowiadać na temat własnej przyszłości w klubie. Dla rozładowania lekko nerwowej atmosfery trzyńciecki szkolenowiec podziękował kibicom za doping w meczu. - *Kłaniam się nisko wszystkim wiernym fanom naszej drużyny. Hokeistom potrzebne było takie wsparcie* - powiedział **Pokovič**.

I GAMBRINUS LIGA PIŁKARSKA
Trzy punkty dla Ostrawy
Piłkarze Banika Ostrawa udanie rozpoczęli wiosenny sezon w najwyższej klasie piłkarskiej, wygrywając w sobotę 1:0 na wyjeździe w Czeskich Budziejowicach.
Podopieczni trenera **Jozefa Jarabinskiego** po dziewięciu meczach znów mogli cieszyć się ze zwycięstwa, które jednak zrodziło się w dużych bólach.

I GAMBRINUS LIGA PIŁKARSKA

Trzy punkty dla Ostrawy

Piłkarze Banika Ostrawa udanie rozpoczęli wiosenny sezon w najwyższej klasie piłkarskiej, wygrywając w sobotę 1:0 na wyjeździe w Czeskich Budziejowicach.

Podopieczni trenera **Jozefa Jarabinskiego** po dziewięciu meczach znów mogli cieszyć się ze zwycięstwa, które jednak zrodziło się w dużych bólach.

Pamięci Jasia Konderli

Dokończenie ze str. 1

Po tej atrakcji wszyscy stanęli wokół ogniska. Spożywając bigos, snuli wspomnienia o swoim przyjacielu, którego przyszło im pożegnać na początku minionego czerwca. - *Jasio Konderla był moim kolegą. A że był młodszy tylko o siedem lat, należał do grona moich rywali* - powiedział **Józef Waclawek**, nestor biegów narciarskich z Łomnej Dolnej.

- *Jasio teraz patrzy na nas z góry i na pewno bardzo się cieszy* - powiedziała dyrektor szkoły **Wanda Tomčala**. - *Naszymi młodymi sportowcami opiekował się bezinteresownie ponad 30 lat. Zawodnicy trenowali w pobliżu jego domu, sam też smarował im biegówki. Po treningach razem z nimi zapraszał nas do domu. Był nie tylko sportowcem i trenerem, ale również niezawodnym przyjacielem i duszą towarzystwa.*

● **TRZYNIEC - JIHLAWA 2:1** w dogr. (1:0, 0:1, 0:0 - 1:0). Bramki: 18. Miškán, 63. Skořepa - 23. P. Altrichter. Sędziowali Kubeš, Turčan. Kary - 5:5, wykorzystane 1:0. Widzów 3021.
● **SLAVIA - WITKOWICE 5:2** (2:0, 1:0, 2:2). Bramki: 13. Stümpel, 16. J. Novák, 34. i 55. L. Havel, 59. Vašíček - 39. Irgl, 51. P. Hubáček. Sędziowali Bolina, Florián. Kary - 7:7, wykorzystane 3:1. Widzów 4746.
Lokaty po 51. kolejce: 1. Zlin 104, 2. Lokaty 99, 3. Slavia 94, 4. Witkowice 77, 8. Litwinów 74, 13. Trzyńiec 46, 14. Jihlawa 21 pkt. **DZIŚ**: Sparta - Trzyńiec i Witkowice - Litwinów (17.30).

PLAYOFFS II LIGI

Dla hokeistów Orłowej w sobotę zakończył się sezon. Ekipa **Pavla Leksovskiego** uległa na wyjeździe 1:2 Blansku - w piątym decydującym meczu półfinałowej serii, całą serię przegrywając 2:3. - *Wszystkie półfinałowe mecze były niezmiernie zacięte i wyrównane. Niestety ostatnie słowo należało do rywala, ale moim zdaniem sezon kończymy z pod-*

INTERLIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

Karwina obniża loty

Szczyptorniści Banika Karwina potwierdzili na własnych śmieciach rolę faworyta, pokonując w niedzielę w 20. kolejce czesko-słowackiej Interligi 37:32 Nowe Zamki. Zwycięstwo gospodarzy różnicą tylko pięciu bramek można jednak uznać za sukces słowackiej drużyny, której w tabeli Interligi należy się dopiero dziesiąta pozycja. Karwiniacy w rewanżowej rundzie rozgrywek nie błyszczą wielką formą i styl, w jakim podopieczni trenera **Jiřego Ketrta** rozmontowali Nowe Zamki, daleki był od ideału.

■ **KARWINA - NOWE ZAMKI 37:32** (17:18). Bramki dla HCB: **Zdráhala 12/6, Horák 10/1, Laclavik 7, Szymon 3, Kichner, Szymanski 2, Kubis 1, Sędziowali Kohout, Dolejš, Widzów 600.**

Jeszcze w 35. minucie gospodarze przegrywali 18:21, grając nerwowo w ataku i słabo w defensywie. Niemrawe wrażenie sprawiali też obaj gołkiperzy - **Putera** i **Lániček**, kiepski występ zaliczył reprezentant **Jakub Szymanski** (kręci się wokół niego drugoligowy niemiecki **Melsungen**). Losy spo-

nieśionym czołem - stwierdził niowiec Orłowej **Pavel Leksovský**.
● **BLANSKO - ORŁOWA 2:1** (0:0, 1:1). Bramki: 19. Melichar, 60. Galgonek. Sędziowali sa. Kary - 5:4, wykorzystane 4:2. Widzów 1100. Stan serii: 3:2. Orłowianie znów jako pierwsi w historii dla całej tej serii. W 19. minucie niebieskiej linii złożył się do niebezpiecznego pola widzenia i krząkał do siatki - 1:0. Orłowianie w tercji chcieli odrobić jednoczynną stratę, ale gołkiper gospodarzy był murem nie do przebiczenia. Po trzy minuty przed końcem gry ryzykowali i wycofali **Holeš** do pustej bramki drugiego gola słownie w ostatnich sekundach tkania kontaktowego gola zdobył **gonek** (podczas przewagi liczącej na 4), ale to było ze strony gospodarzy. **JANUSZ BITEK**

tkania wziął w swoje ręce ten zawodnik na parkiecie - **stara Tomáš Laclavik**. Po jego akcji w dwóch minut wyszli na prowadzenie (22:21) i od tego momentu nie dali sobie wydrzeć zwycięstwa. **Lokaty**: 1. Karwina 33, 2. P. ca 31, 3. Preszow 30 pkt. **czowce - Karwina.**

Sport polski

■ **JUSTYNA KOWALCZYK** - **PODIUM**. - *Gdybym była piętnasta, kto by się mną chwycił? Medal ucieki, ale miałoby to być nadejście* - powiedziała **Justyna Kowalczyk**, niespodziewanie większa gwiazda polskiej ekipy w czasie narciarskich mistrzostw w Oberstdorfie. Polka - po trzech startach na 10 km oraz w biegu nym - zaskoczyła wszystkich startem stylem klasycznym. Polka zentantka, dla której był to tak morderczym dystansie o medal, zajmując czwartą

■ **MALYSZ BILANSUJE**. - *Nieudane mistrzostwa. Nieformalnym i jesteśmy zawiedzeni* - powiedział **Adam Małysz**, który razem z **Milem Stochem, Mateuszem** **skim** i **Marcinem Bachledą** wzięte miejsce w drużynowym konkursie na dużej skoczni w mistrzostwa w Oberstdorfie. - *Prze-* **waliśmy się specjalnie do** **Mieliśmy pewne oczekiwania** **nie wyszło** - dodał trzeci świata, który w Oberstdorfie kursach indywidualnych zajął i 11. miejsce.

Do mety dobiega **Józef Waclawek** w młodości często ścigał się z **derlą**. **Fot. ROMAN**